

LIIVIRANNA

HÄÄDEMEESTE VALLA LEHT

NOVEMBER 2019 NR. 21

Vallavanema veerg

KAREL TÖLP

Hiljuti laekus vallavalitsusse päris huvitava sisuga kiri. Halb asja juures oli asjaolu, et saime **kahju hüvitamise nõude**, kuid selle olemus on päris huvitav ja pean vajalikuks sellest veidi kirjutada. Nimelt kuuluvad vallale mõned korterid ja ühes sellises kortermajas juhtus veeavarri. Kahjustada sai üks korter, mis oli kindlustatud. Kindlustus hüvitas korteriremondi, mis oli veidi üle 10 tuhande euro. Omanikul jäi kanda omavastutus. Nüüd, üle kahe aasta hiljem said kõik sama maja korteriomanikud kindlustusfirmast kahju hüvitamise teate. Korteriomandiseaduse § 11 lg 1 p 1 kohaselt on korteriomanik kohustatud hoidma korteriomandi reaalsosa korras ning seda ja kaasomandi eset kasutades hoiduma tegevusest, mille toime teistele korteriomanikele ületab omandi tavakasutusest tekkivad mõjud. Asjaõigusseaduse § 72 lg 5 kohaselt on kaasomanikul õigus nõuda teistelt kaasomanikelt, et kaasomandis oleva asja valdamine ja kasutamine toimuks vastavalt kõigi kaasomanike huvidele. Kaasomanikud peavad üksteise suhtes käituma lähtuvalt hea usu põhimõttest, eelkõige hoiduma teiste kaasomanike õiguste kahjustamisest. Viidatud sätetest tulenevalt on kaasomanikel ka ühine üldine kohustus tagada, et kaasomandies oleks sellises korras, millest ei tekiks kellelegi kahju. Kui korteriomanikud jätaavad oma kohustused kaasomandieseme korrashoiu tagamiseks täitmata ja seetõttu tekib mõnele korteriomanikule kahju, vastutavad tekitatud kahju eest kõik korteriomanikud.

Eeltoodu kohaselt jagas kindlustusfirma kogu kahjuhüvitise kõikide korterite vahel ära ja nõuab nüüd võrdsetes osades (vastavalt ruutmeetritele) kõigilt korteriomanikelt makstud kahjuhüvitise sisse, k.a. kahju kandnud korteri omanikult. Nimelt, kortermajas ei põhjustanud üleujutust mitte naaber, vaid katki läks majas sees ühistrass. Kuna ühistrass on kõikide omanike oma ja kõikide omanike mure, siis lähtuvalt hoolsuskohustusest tuleb oma vara korras hoida, sisuliselt laieneb sama olukord ka katusele. Alumistel korrustel elavad elanikud ei saa väita, et neid katus ei puuduta. Seega kutsun kõiki korteriomanikke üles tähelepanelikkusele ühisomandi suhtes, et vältida ebameeldivaid üllatusi.

Hea meel oli näha üsna palju huvitatuid Võistes ja Häädemeestel, kui käisime koos OÜ Hüüp maastikuarhitekti Kati Niihoga tutvustamas **piirkondade kujundusprojekte**. Täname ka ettepanekute esitajaid. Peale täienduste tegemist ning seletuskirjade kirjutamist plaanime projektid panna avalikule väljapanekule, kus ootame samuti kõikide huviliste ettepanekuid.

Käisin oktoobri viimasel päeval Tartus Eesti Põllumajanduse Aastanäitusel, kus toimus mõningane tehnika tutvustus, väljas olid ka kommunaaltehnika esindajad, kuid suure osa moodustasid loengud. Käisin kuulamas kahte loengut, ühel neist räägiti kriisidest ja tutvustati erinevaid jõujamasid ning teisel tutvustati **Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES)** tegevusi ja tulevikuplaane. MES-i juhatuse liige julges päris kindlalt väita, et tulemas on toetusmeede nn. turutõrkepiirkondadesse. See tähendab seda, et elukondliku kinnisvara ehitamisel või rekonstrueerimisel tuleb MES appi käendamiseks olukorras, kus reaalne ehitushind tuleb suurem ehitusjärgsest kinnisvara väärtusest. Seega pank pole valmis sellisel juhul laenu andma ja ehitus jääb tegemata, kuid nüüd on plaanis läbi MES käenduse hakata sellises olukorras abikätt pakkuma. Siinkohal oleks paslik ära tuua kinnisvara hinna määramise kolm põhikomponenti. Esimene oluline asi kinnisvara juures on asukoht, teine oluline asi on asukoht ja kolmas, kõige olulisem asi on asukoht. Põhimõtteliselt hakatakse seda reaalsust nüüd veidi muutma. Küsimus on muidugi see, kas see on õige ja mis see kaasa võib tuua üldistes ehitushindades, kuid selge on see, et maapiirkondadesse tuleb panustada ja regionaalpoliitiliselt on see suur samm. Millised saavad tulema tingimused, käenduse protsent, kes saavad olema sihtrühmaks (vanus, haridus, laste arv), millal meede tuleb jne, pole teada. Küll aga kinnitati üsna kindlalt, et selline meede avatakse. Ja päris kindlasti võib väita, et kui selline meede tuleb, siis kõige suurem tõenäosus toetust saada on, kui olla taotluse esitamisel esimeste hulgas, loe: taotleja esimeses taotlusvoorus. Selleks, et olla esimeste hulgas, tuleks ettevalmistustega alustada juba praegu. Peamine aeganõudev töö selle juures on ehitusprojekti olemasolu tagamine. Jah, need ei maksa just vähe, kuid huvilistel tasuks meetme kulgu jälgida ja võimalusel panustada raha projekteerimiseks. Tegelikult on see punkt üks osa sama valdkonna käendustest, eelistatamad lahendused saavad kindlasti olema olukorrad, kus läbi elamise investeerimise lahendatakse ära ka ettevõtluse arendamine ehk endale töökoha loomine. Loodetavasti saame lähiajal täpsemat infot selle toetusmeetme kohta jagada ka valla ajalehe vahendusel.

Head sügise jätku!

Päev õpetajale

Igal sügisel, üsna kooliaasta algul on kogu maailmas saanud kauniks kombeks tähistada õpetajate päeva. Nii koguneski meie valla haridusametuse pedagoogiline personal 4. oktoobril volikogu esimehe ja vallavanema pidulikule vastuvõtule. Vallajuhtide tervituskõnedes väljendus tänu tehtud vastutusriikka töö eest meie laste õpetamisel ja arendamisel.

Tänaõpilased on homsed tegijad! Põlvkondade kohtumine ja koos ühiselt püstitatud eesmärkide poole püüdlemine koolis on vaieldamatult üks vastutusrikkamaid tegevusi üldse. Kas põlvkondade vahel tekib edasiviiv dialoog oleneb muidugi nii õpilasest kui õpetajast, kuid vastutust kandev roll on siiski elukogenumal ning spetsiaalse ettevalmistuse saanud õpetajal. Tänapäeva õpetaja pole kuri kõster, aga ta ei tohi kindlasti olla ka semu, kellele võib igal

ajal olale patsutada ja ciao hüüda. Sellise tasakaalu leidmine ja austuse pälvimine oma õpilastelt ka siis, kui nõuad tööd ja pühendumist, teebki õpetaja ameti väga lugupidamist vääriavaks.

Ka sellel aastal pälvis üks Häädemeeste valla tublidest pedagoogidest Pärnumaa aasta õpetaja tiitli. Seekord pärjas maakond aasta gümnaasiumi-õpetaja tiitliga Marika Ristmäe Häädemeeste Keskkoolist. Talle kuulus ka vallajuhtide tänu!

Pärast toredat etteastet Peeter Kaljumäelt ja ühiseid jutuajamisi vahuveini ja suupistelaual jätkusid meeleolukad vestlused veel hilisel õhtutunnil ühise bussiga koju sõites.

Tänu teile, õpetajad!

Helve Reisenbuk
abivallavanem

Marika Ristmäe koos vallavanema ja volikogu esimehega.
Foto: Aire Kallas-Maddison

Häädemeeste vald

2

Häädemeeste Keskkooli spordihoones

29.11.2019 kell 19.00

...
TÄNAME, TUNNUSTAME, KIIDAME!
...

PILET 5 €
PILETID MÜÜGIL 11. - 27. NOVEMBER 2019
HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUSES
PARGI TEE 1, UULU KÜLA
JA HÄÄDEMEESTE TEENUSKESKUSES
PÄRNU MNT. 13, HÄÄDEMEESTE ALEVIK

TRANSPORT VALLARAHVALE:
IKLAST KELL 18.00
RAE PEATUSEST KELL 18.00
TAGASI KELL 01.00 AINULT EELREGISTREERUNUILE

Tantsuks mängib OkiToki

Arvatud puhvetid, laual suupisted ja vein

Vallavolikogus otsustati:

- Vastu võtta Häädemeeste valla aren-
gukava ja eelarvestrateegia aastateks
2019-2024
 - Kehtestada määrus „Häädemeeste
valla omandis olevate eluruumide
kasutusse andmise ning eluruumi
tagamise teenuse osutamise kord“
 - Algatada Laadi külas Männiküla
tee 14 kinnistu detailplaneering,
eesmärgiga jagada kinnistu kaheks
üksikelamu krundiks ning määrata
mõlemale ehitusõigus. Vallavalitsusel
sõlmida detailplaneeringust huvita-
tud isikuga leping detailplaneeringu
koostamiseks ja vajadusel leping
detailplaneeringukohaste avalikult
kasutatavate rajatiste väljaehitami-
seks; kaaluda Männiküla tee 14
kinnistu detailplaneeringu kesk-
konnamõjude strateegilise hindamise
vajalikkust; koostada Männiküla tee
14 kinnistu detailplaneeringu lähte-
seisukohad.
 - Anda Häädemeeste Vallavalitsu-
sele nõusolek Häädemeeste vallale
kuuluva Võidu külas asuva Tim-
mikalda korteriomandi (regist-
riosa nr 441/3528, katastritunnus
21301:002:0079, mis koosneb
441/3528 mõttelisest osast kinnis-
tust pindalaga 9276m² ja reaalosast
korterile nr 5 üldpinnaga 44,10 m²)
müümiseks Rein Vääri ja Johannes
Gentaleni kaasomandisse hinnaga
2,00 eurot. Vallavalitsusel korral-
dada korteriomandi võõrandamine
ja sellega kaasnevad toimingud.
Müügi- ja asjaõiguslepingu sõlmi-
mise kulud kannab müüja.
 - Anda nõusolek Häädemeeste val-
lale kuuluva Häädemeeste alevi-
kus Kooli tn 8 korterelamus asuva
korteriomandi (katastritunnus
21301:006:0269, kinnistusregist-
riosa number 4253606, mis koosneb
283/2146 mõttelisest osast kinnis-
tust pindalaga 1862 m² ja reaalosast
korterile nr 1 üldpinnaga 28,30 m²)
võõrandamiseks enampakkumise
korras alghinnaga 500.- (viissada)
eurot. Vallavalitsusel korraldada
enampakkumine, enampakkumise
võitjale korteriomandi võõranda-
mine ja sellega kaasnevad toimingud.
Müügi- ja asjaõiguslepingu sõlmi-
mise kulud kannab ostja.
 - Muuta Häädemeeste Vallavolikogu
04.10.2017 otsuse nr 50 „Hoones-
tusõiguse seadmine“ punkti 2.4. ja
sõnastada see alljärgnevas redak-
tsioonis: „2.4. Hoonestusõiguse
tähtaeg on 7 (seitse) aastat.“
Lisada lepingusse punkt „Hoones-
tusõiguse lepingu lõppemise järgselt
on käesoleval hoonestajal eelisõigus
uue lepingu sõlmiseks pikkusega
vähemalt 7 (seitsmeks) aastaks,
kusjuures osapooltel on õigus muuta
lepingu liiki“.
Hoonestusõiguse tähtaeg hakkab
kulgema käesoleva otsuse alusel kin-
nistusraamatusse hoonestusõiguse
kande tegemisele järgnevast päevast.
 - Häädemeeste vallavanemal sõl-
mida notariaalse lepingu muuda-
tus (Pärnu notar Kaia Krügeri poolt
sõlmitud Hoonestusõiguse seadmise
leping 01.11.2017, notari ametitege-
vuse raamatu registri nr 2161).
- Kuulati informatsiooni:
- Andrus Soopalu: Häädemeeste Val-
lavolikogu poole on pöördunud Hää-
demeeste Keskkooli vilistlaskogu.
Loeb ette vilistlaskogu pöördumise.
 - Karel Tõlp ja Ago Raudsepp anna-
vad ülevaate ühisveevärgi ja -kanali-
satsiooni arengute minevik, olevik ja

tulevik Häädemeeste vallas.
Karel Tõlp: Oleme teinud kokku-
võtte, näitab informatsioonina, mis
seisus oleme läbi ajaloo. Oleme püü-
nud leida investeeringute numbreid
aastatest 2001/2002. Tahkurannas
Vesoka piirkonnas on toodud tabelis
28 rida ehk objekti, millest pooled
on tehtud KIK toetusega, VK poolel
on objekte sama perioodi peale vaid
4 ja neist mitte ühtegi pole tehtud
ainult valla rahade eest.
Kui võrrelda investeeringute suu-
rusi, siis kogu mahult on Vesoka
piirkonnas investeeritud valla ja vee-
ettevõtte kaudu 2,7 miljonit eurot,
Häädemeeste VK piirkonnas aga
0,54 miljonit eurot.
Teise tabelina koostasime ülevaate
väljapumbatavatest veekogustest
ja müüdud kogustest suurkae-
vude kaupa. Tarbijaid on Vesoka
piirkonnas 1332 ja VK piirkonnas
1279. Tõsine probleem on veekaod
ja kanalisatsioon VK piirkonnas, kus
vanade trasside tõttu satub trassi-
desse väga palju pinnavett ja puhas
vesi häirib olulisel määral biopuhas-
tites bakterite tööd. Aasta aastalt aga
probleemid vaid süvenevad, trasside
lekkeid on olnud VK piirkonnas
viimase aasta jooksul 10. Sama on
kanalisatsiooniga, kus võib juhtuda,
et puhastid enam ei tööta. Selleks, et
VK oleks täna majanduslikult nullis,
peaks vee- ja kanalisatsiooni hinda
tõstma VK piirkonnas kokku lige-
male 2 eurot m3 kohta. Tegelikuses
on aga vaja jõuda olukorda, kus tras-
sid ja puhastid on rekonstrueeritud.
Ago Raudsepp: Vesoka piirkon-
nas on ilma veemõõtjata tarbijaid
4, Häädemeeste piirkonnas 68 ja
vb rohkem. Kliendihaldur tegeleb
teadete saatmisega neile, kes näite
ei esita. Pole veel selge, kui palju on
tarbijaid kellel pole lepinguid Hää-
demeeste piirkonnas. Häädemeestel
probleemid suured, trassid vanad.
Karel Tõlp: Probleemi saaks lahenda
uute trassidega, siis saab teada,
kes tarbib vett, kes mitte. Kogu VK
piirkond läheb aga maksma umbes
10 miljonit eurot. Sellist võimekust
vallal pole.
Lembit Künnapas: Teen ettepaneku
teavitada inimesi sellest probleemist
valla lehes ja kutsuda üles teatama
tarbimistest.
Karel Tõlp: Kõikide tarbijate teada
saamine ja arvete esitamine on olu-
line teema, kuid suurt pilti olukorrast
see ei paranda ja investeeringute või-
mekust sellest ei teki. Kas võiksime
edaspidi võtta suuna Häädemeeste
VK üle anda koos omaosaluse kaasa
panemisega, hakata läbirääkimisi
pidama suuremate ettevõtetega?
Volikogu liikmed annavad nõus-
oleku läbirääkimiste pidamiseks.- Jaak Vapper jagab informatsiooni
poolleiolevatest ehitustest ja pro-
jektidest. Tutvustab Häädemeeste
teenuskeskuse tulevast siseruumide
paigutust, Uulu Põhikooli juurde-
ehitust ja ruumide paigutust, Hääde-
meeste Hooldekodu vana osa, kus on
koostamisel hetkel projekteerimise
ehitamise hange ja Häädemeeste val-
lamaja (Kultuuri- ja Spordikeskuse)
projekti ning ruumide paigutust.
- Andrus Soopalu kutsub volikogu
liikmeid osalema noortevolikogu
poolt korraldataval osaluskohvikus,
mille kutse iga volikogu liige sai ja
Häädemeeste ning Võiste alevike
kujundusprojektide aruteludel.

Vallavalitsuses otsustati:

01. oktoobril

- Väljastada kasutusluba Laadi külas Ilvese
(84801:001:0357) kinnistule rajatud **Päikeseelektri
mikrotootmisjaamale**.
 - Muuta Häädemeeste vallas Tahkuranna külas asu-
vate katastriüksuste lähiaadresse järgnevalt:
- | | Praegune
lähiaadress | Katastriüksuse
tunnus | Uus
lähiaadress |
|----|-------------------------|--------------------------|--------------------|
| 1. | Kurve | 84801:004:0244 | Teedu |
| 2. | Kurve | 84801:004:0245 | Kurvepõllu |
- Koormata tähtajatult isikliku kasutusõigusega Elektri-
levi OÜ (registrikood 11050857, Kadaka tee 63/1, Tallinn,
Harju maakond) kasuks kohalikule omavalitsusele
kuuluv kinnistu järgmiselt: Pärnu maakond, Hääde-
meeste vald, Mereküla, Karu tee L3 (katastritunnus
84801:001:1578, registriosa number 4014806). Koorma-
tava ala pindala ~ 87 m² sh maakaabelliini pikkus ~60 m
 - Muuta Häädemeeste vallas Treimani külas asuva liik-
luspinna Jaama tee ruumikuju vastavalt skeemile.
 - Väljastada välireklaami paigaldusluba Kaiser Auto OÜ-le
järgneva info alusel: Reklaami paigaldamise asukoht:
Häädemeeste alevik, Pärnu mnt 1 ja Tööstuse tänava
vaheline ala. Reklaami pindala: ühepoolne, 17,11 m².
Paigaldusloa kehtivusaeg: 15.10.2019-15.04.2020. a.
Reklaamimaksu suurus: 205 eur.
 - Kinnitada projekti “Rannametsa küla Nõmme kinnistu
veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **6126,48
eurot** teostajale (Puurkaevumeistrid OÜ) vastavalt sõl-
mitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide
alusel.
 - Kinnitada projekti “Rannametsa küla Metsise kinnistu
veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **5463,18
eurot** teostajale (Puurvesi OÜ) vastavalt sõlmitud toe-
tuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
 - Eraldada Häädemeeste Hooldekodule Häädemeeste
Hooldekodu logo disainimiseks ning kodulehe valmista-
miseks kokku 1678,00 eurot valla eelarve reservfondist.
Kulutused vajalikud hooldekodu turundustegevuseks.
 - Kinnitada Metsapoolse Põhikooli hoolekogu 7-liikmeli-
sena alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste Vallavolikogu
esindaja **Lembit Künnapas**; õpetajate esindaja **Anneli
Graudina**; vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organi-
satsioonide esindajad **Kaido Vaik**, **Kaarel Born**, **Karin
Grents**, **Ivar Baumann**, **Margus Allikas**.
 - Maksta preemiat 300 eurot heade töötulemuste eest
Häädemeeste Keskkooli õpetajale **Marika Ristmäele**.

08. oktoobril

- Tunnistada kehtetuks Häädemeeste Vallavalitsuse 03.
september 2019. a korraldus nr 410 „Puuraugu asukoha
kooskõlastamine“.
- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil
Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Krundiküla, Kubja
kinnistu (katastritunnus 21303:001:0118).
- Kooskõlastada kavandatava avatud soojussüsteemi kahe
puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Hääde-
meeste vald, Mereküla, Muuli tee 3 kinnistu (katastri-
tunnus 84801:001:1023).
- Väljastada ehitusluba Uulu külas Laadi tee 20 kinnistule
(katastritunnus 21401:001:0156) üksikelamu püstita-
miseks.
- Väljastada kasutusluba Võiste alevikus Maru tn 1
kinnistule (katastritunnus 84801:005:0105) rajatud
kanalisatsioonitorustikule (omapuhastiga hooneväline
kanalisatsioonitorustik, ehr. kood 221266148).
- Kinnitada Tahkuranna Lasteaed-Algkooli hoolekogu
7-liikmelisena alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste
Vallavolikogu esindaja **Argo Mengel**; lasteaia vane-
mate esindaja **Kristiin Kuur**; lasteaia vanemate esin-
daja **Liina Joonsaar**; õpilaste vanemate esindaja **Eneli
Hein**; õpilaste vanemate esindaja **Mario Soosalu**; kooli
õpetajate esindaja **Terje Eesnurm**; lasteaia õpetajate
esindaja **Maike Lääne**.
- Anda nõusolek Tahkuranna Lasteaed-Algkooli direktor-
ile Kerli Õismetsale 2019/2020 õppeaastal hommikuse
toitlustamise korraldamiseks kooliõpilastele Tahkuranna
Lasteaed-Algkoolis. Kinnitada lastevanemate poolt kae-
tava hommikupudru maksumuseks 0.20 eurot päevas
õpilase kohta.
- Kinnitada Agretten OÜ poolt esitatud lisa- ja muudatus-
tööde kalkulatsiooni nr 1 Häädemeeste Muusikakooli
renoveerimistööde teostamiseks summas 7 536 eurot
koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Agretten OÜ poolt esitatud lisa- ja muudatus-
tööde kalkulatsiooni nr 2 Häädemeeste Muusikakooli
renoveerimistööde teostamiseks summas 2 533,74 eurot

koos 20% käibemaksuga.

- Kinnitada Agretten OÜ poolt esitatud lisa- ja muuda-
tustööde kalkulatsioon nr 3 Häädemeeste Muusikakooli
renoveerimistööde teostamiseks summas 341,55 eurot
koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Agretten OÜ poolt esitatud lisa- ja muuda-
tustööde kalkulatsioon nr 4 Häädemeeste Muusikakooli
renoveerimistööde teostamiseks summas 607,20 eurot
koos 20% käibemaksuga.
- Eraldada valla eelarve reservfondist 3500,00 eurot valla
hallatavate asutuste tarvis 100m² teiselaldatava Looselay
põrandakattematerjali (tantsupõrand) soetamiseks.
- Kooskõlastada hankedokumendid ja korraldada alla
lihthanke piirmäära valla kodulehel avaldatava menet-
lusega alljärgnev hange: „Häädemeeste Seltsimaja hoone
vihmavee äravoolu süsteemi ja lumetöketega paigaldamine
ning laudise osaline vahetamine“; Määrata hanke eest
vastutavaks isikuks Toomas Abel.

15. oktoobril

- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil
Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Tahkuranna küla,
Takri kinnistu (katastritunnus 84801:004:0388).
- Väljastada ehitusluba Metsakülas, Ranna kinnistule
(katastritunnus 84801:004:0301) puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Treimani külas Krapu kinnistule
(katastritunnus: 21303:005:0042) abihooone püstita-
miseks.
- Väljastada kasutusluba Uulu külas Soometsa tee 4
(84801:001:0391) kinnistule püstitatud **staadioni
inventarihoonele** (EHR kood 121295542).
- Väljastada kasutusluba Võiste alevikus Pikk tn 14 kin-
nistule (katastritunnus: 84801:001:1808) püstitatud
elamule (EHR kood 120779625).
- Nõustuda Häädemeeste vallas Majaka külas Kodu-
ranna kinnistu (pindala 3,66 ha, katastritunnus
21401:001:0049) jagamisega kolmeks vastavalt käes-
oleva korralduse lisas olevale skeemile.
Määrata katastriüksuste jagamise tulemusel uutele
katastriüksustele aadressid ja maa sihtotstarbed järg-
miselt:
Koduranna, sihtotstarve: maatulundusmaa 100%;
Koduasa, sihtotstarve: maatulundusmaa 100%;
Veehoidla, sihtotstarve: tootmismaa 100%.
- Kinnitada projekti “Laadi küla Männiküla tee 15, 17 ja
19 kinnistute veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse
6468,18 eurot teostajale (Puurvesi OÜ) vastavalt sõl-
mitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide
alusel.
- Kinnitada Uulu Lasteaia hoolekogu 7- liikmelisena
alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste Vallavalitsuse
esindaja **Helve Reisenbuk**; pedagoogide esindaja **Eva
Metsatalu**; Jaanimardikate rühma vanemate esindaja
Ave Pärnaste; Liblikate rühma vanemate esindaja
Kadi Valdaru; Mesimummide rühma vanemate esin-
daja **Monika Kunder**; Lepatriinude rühma vanemate
esindaja **Aulika Kõresaar**; Sipelgate rühma vanemate
esindaja **Reilika Kiviselg**.
- Kinnitada Uulu Põhikooli hoolekogu koosseis alljärgne-
valt: **Helve Reisenbuk** - pidaja esindaja, **Daily Harjak**
- lapsevanemate esindaja, **Marika Luik** - lapsevanemate
esindaja ja kooli toetava organisatsiooni esindaja, **Herme
Koit** - lapsevanemate esindaja, **Reilika Kiviselg** - lap-
sevanemate esindaja, **Monika Kunder** - lapsevanemate
esindaja, **Evelin Tamm** - õppenõukogu esindaja, **Margus
Must** - kooli vilistlaste esindaja
- Kinnitada Agretten OÜ poolt esitatud lisa- ja muudatus-
tööde kalkulatsiooni nr 5 Häädemeeste Muusikakooli
renoveerimistööde teostamiseks summas 1 235,03 eurot
koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisatööde
hinnapakkumine nr 11.10.2019-535-1 Häädemeeste
teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas
1 106,40 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisatööde
hinnapakkumine nr 11.10.2019-535-3 Häädemeeste
teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas
5542,80 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Kooskõlastada hankedokumendid ja korraldada alla
lihthanke piirmäära valla kodulehel avaldatava menet-
lusega alljärgnev hange: „Tahku Tare tuletõrje veema-
hutite paigaldamine“. Määrata hanke eest vastutavaks
isikuks Jaak Vapper.
- Kooskõlastada hankedokumendid ja korraldada avatud
menetlusena alljärgnev hange: „Häädemeeste Hool-
dekodu renoveerimise projekteerimis- ja ehitustööd“. Määrata hanke eest vastutavaks isikuks Jaak Vapper.

- Kinnitada Kabli Lasteaia arengukava aastateks 2019-2022

22. oktoobril

- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Piirumi küla, Laane kinnistu (katastritunnus 84801:005:0295).
- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Metsapoole küla, Raja kinnistu (katastritunnus 21303:006:0150).
- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Laadi küla, Liivasaare kinnistu (katastritunnus 84801:004:0163).
- Väljastada kasutusluba Laadi külas Laadi tee 28 kinnistule (katastritunnus: 84801:001:1437) püstitatud elamule (EHR kood 120281736).
- Hinnata Eesti Keskkonnateenused AS esitatud tõendid pakkuja usaldusväärsuse tõendamiseks piisavaks ning mitte kõrvalda pakkujat hankemenetlusest, kuna asjaolusid arvestades tema süütegu ei olnud raske ja ta on rakendanud arvestatavaid meetmeid oma rikkumise heastamiseks. Kvalifitseerida riigihankel viitenumbriga 213626 „Kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Häädemeeste valla territooriumil“ kehtestatud kvalifitseerimistingimustele vastavaks järgmised pakkujad: Eesti Keskkonnateenused AS (10277820); RAGN-SELLS AS (10306958). Tunnistada riigihankel viitenumbriga 213626 „Kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Häädemeeste valla territooriumil“ vastavaks järgmiste pakkujate esitatud pakkumused kui riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele vastavad pakkumused: Eesti Keskkonnateenused AS (10277820); RAGN-SELLS AS (10306958). Tunnistada riigihankel viitenumbriga 213626 „Kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Häädemeeste valla territooriumil“ edukaks RAGN-SELLS AS (10306958) esitatud pakkumus nr 237997, milles pakuti 1 m³ segaolmejäätmete kogumise ja käitlemise tasuks 17,40 €, 1 m³ vanapaberi ja kartongi kogumise ja käitlemise tasuks 0,00 €, 1 m³ suurjäätmete kogumise ja käitlemise tasuks 1,74 € ja ohtlike jäätmete äraveo ja käitlemise maksumuseks 1,74 €.
- Sõlmida edukaks tunnistatud pakkujaga **RAGN-SELLS AS (10306958)** hankeleping 14 päeva möödumisel käesoleva korralduse teatavakstegemisest pakkujatele.
- Algatada Majaka küla Mihkli ja Väike-Mihkli kinnistute detailplaneering. Planeeringuala pindala on 9,6 ha.
- Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagamine üheteistkümneks suvilakrundiks.
- Kinnitada projekti “Arumetsa küla Tint-sutalu kinnistu veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **3236,10 eurot** teostajale (Puurvesi OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada projekti “Nepste küla Rulli kinnistu kanalisatsioonisüsteem” aruanne ning teha väljamakse **1760,76 eurot** teostajale (Puurkaevumeistrid OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada projekti “Nepste küla Rulli kinnistu veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **3605,94 eurot** teostajale (Puurkaevumeistrid OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Tunnistada vastavaks ja kvalifitseerida hanke „**Häädemeeste valla rohevõrgustiku piiride ja tingimuste täpsustamise uuring**” esitanud pakkuja OÜ Naturum (11526461). Tunnistada edukaks pakkuja OÜ Naturum (11526461), kelle osas ei ole tuvastatud tema hankemenetlusest

- kõrvaldamise aluseid ja kelle kvalifikatsioon on kontrollitud ning kinnitada tema poolt esitatud pakkumus parimaks hinnaga 7896 eurot koos 20 % käibemaksuga. Sõlmida hankeleping, järgides RHS § 120 lg 2 sätestatud ooteaega, mis on eelnimetatud seadusesätte alusel kümnepäevane, kui riigihanke piirmäär ei ületa rahvusvahelist piirmäära.
- Tunnistada alla lihthanke piirmäära jääva maksumusega hankes „Häädemeeste Seltsimaja hoone vihmavee äravoolu süsteemi ja lumetõkete paigaldamine ning laudise osaline vahetamine“ edukaks pakkumuseks pakkuja JUXEHITUS OÜ (12926240) esitatud pakkumus maksumusega 10 370 eurot käibemaksuta ja 12 444 eurot käibemaksuga kui madalaima maksumusega kvalifitseeritud pakkuja poolt esitatud pakkumus.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisatööde hinnapakumine nr 11.10.2019-535-5 Häädemeeste teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas 4 793,04 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Eraldada valla eelarve reservfondist 1 844 eurot Häädemeeste Seltsimaja hoone vihmavee äravoolu süsteemi ja lumetõkete paigaldamiseks ning laudise osaliseks vahetamiseks.
- Kinnitada Häädemeeste Lasteaia hoolekogu 6 liikmelisena alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste Vallavalitsuse esindaja **Helve Reisenbuk**; Pedagoogide esindaja **Gea Blond**; Päikesekildude rühma vanemate esindaja **Herko Leesment**; Lepatriinu rühma vanemate esindaja **Relika Grünberg**; Pääsulinnu rühma vanemate esindaja **Marge Artma**; Naerulinnu rühma vanemate esindaja **Mai Sepp**.
- Kinnitada Häädemeeste Keskkooli hooldekogu koosseis alljärgnev: Häädemeeste Vallavolikogu (kooli pidaja) esindaja **Algis Perens**; õppenõukogu esindajad **Ülle Valgi ja Eve Pajuväli**; õpilasesinduse esindaja; põhikooli- ja gümnaasiumiõpilaste vanemate esindajad, vilistlaste ning kooli toetavate organisatsioonide esindajad **Erko Ristmäe, Katrin Mitt, Gea Blond, Kirti Mägi, Liia Öitspuu, Tõnu Kiiver**.
- Anda nõusolek Häädemeeste Keskkooli direktor Aule Kink`ile 2019/2020 õppeaastal pikapäevarühma moodustamiseks Häädemeeste Keskkoolis. Kooli direktoril kehtestada pikapäevarühma töökord ja päevakava. Kinnitada lastevanemate poolt kaetava pikapäevarühma toidupäeva maksumuseks 0.50 eurot.

30. oktoobril

- Väljastada projekteerimistingimused Reiu külas, Reiusilla tee 8 kinnistul (katastritunnusega 84801:001:0033) asuva aiamaja (ehr kood 103030700) „ümberehitamine ja laiendamine üksikelamuks” projekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused Laadi külas, Ringi põik 6 kinnistul (katastritunnusega 84801:001:0071) asuva aiamaja (ehr kood 103047040) „ümberehitamine ja laiendamine üksikelamuks” projekti koostamiseks.
- Väljastada ehitusluba Urissaare külas, Pendri kinnistule (katastritunnus 21302:002:0081) puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Kabli külas Mustamäe tee 10 (katastritunnus: 21303:002:0035) kinnistul asuva kuuri (ehr kood 120829236) suvilaks laiendamiseks ja ümberehitamiseks.
- Määrata maaüksusele koha-aadress ja sihtotstarve järgmiselt: Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Massiaru küla, Orajõe metskond 75 (Vaba maa taotluse nr LY1910088328, ligikaudne pindala 9,68 ha), sihtotstarve maatulundusmaa 100%. Nõustuda nimetatud maaüksuse riigi omandisse jätmisega.
- Seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ (registrikood 11050857, aadress

- Tallinn Kadaka tee 63/1) kasuks avalikes huvides vajaliku sidepaigaldise rajamiseks ja talumiseks Häädemeeste vallas Võiste alevikus Allika tn 3 kinnistule (katastritunnus 84801:005:0377, registriosa nr 4015906, pindala 3 320 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Sidepaigaldise ja selle kaitsevööndi arvutuslik pindala kokku on 42 m² ja asukoht näidatud korralduse lisas oleval asendiplaanil.
- Kinnitada Hajaasutuse programmi 2019. a taotlusvooru projekti “Ikla küla Tuule talu kanalisatsioonisüsteem” aruanne ning teha väljamakse **1675,04 eurot** teostajale (Tuisuliiva OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada projekti “Urissaare küla Siimu kinnistu veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **3774,78 eurot** teostajale (Puurvesi OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada projekti “Urissaare küla Kopli kinnistu veesüsteem” aruanne ning teha väljamakse **3774,78 eurot** teostajale (Puurvesi OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Algatada Laadi küla Kuuseheki kinnistu (katastriüksuse tunnus 84801:001:0114) detailplaneering. Planeeringuala pindala on 1,6 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagamine kolmeks üksikelamu krundiks.
- Kanda maha Massiaru Raamatukogu hoone juures asuv internetimast jääkmaksumusega 3 578,60 eurot.
- Lisada eelarve tuludesse sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks summas 14 100 eurot (SA-lt Archimedes projekti Erasmus + programmi toetus) ning kuludesse vastavalt Tunnus 09212 Uulu Põhikool 6 416 eurot Tunnus 09212 Häädemeeste Keskkool 7 684 eurot
- Toetada Häädemeeste valla lapsi ja noori vanuses 7-19 aastat riigi poolt rahastatava huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kaudu kokku **10 585 euroga** huvitegevuses osalemise kitsaskohtade lahendamiseks
- Tunnistada alla lihthanke piirmäära jääva maksumusega hankes „Tahku Tare tule-tõrje veemahutite paigaldamine“ edukaks pakkumuseks pakkuja **HPC Projektid OÜ** poolt esitatud pakkumus maksumusega 14 130 eurot käibemaksuta ja 16 956 eurot käibemaksuga kui madalaima maksumusega kvalifitseeritud pakkuja poolt esitatud pakkumus.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisatööde hinnapakumine nr 11.10.2019-535-2 Häädemeeste teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas 1 905,60 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisatööde hinnapakumine nr 11.10.2019-535-4 Häädemeeste teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas 4 536,00 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Remart Ehitus OÜ poolt esitatud lisa- ja muudatustööde hinnapakumine nr 28.10.2019-538 Häädemeeste teenuskeskuse renoveerimistööde teostamiseks summas 3 298,46 eurot koos 20% käibemaksuga.
- Kinnitada Häädemeeste vallas Häädemeeste alevikus Kooli tn 8 korterelamus asuva korteriomandi (katastritunnus 21301:006:0269, kinnistusregistriosa number 4253606, mis koosneb 283/2146 mõttelisest osast kinnistust pindalaga 1862 m² ja reaalosast korterile nr 1 üldpinnaga 28,30 m², alghind 500,00 eurot) müügitingimused.

Uued töötajad – Egle Vutt

Minu nimi on Egle Vutt ja alates 1. novembrist olen Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhataja. Häädemeeste vallas olen elanud kokku 7 aastat, mil olen järjepidevalt panustanud oma aega kogukonna ellu. Selle aja jooksul olen saanud ülevaate vallas toimivatest kultuurisündmustest, sporditegevustest, kogukonna ettevõtmistest jms. Töölase

lase Töölase

lase Töölase

Seega, panustades Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse arengusse, on oluline teha koostööd, mille raames saame vastavalt meie kogukonna vajadustele kujundada kultuurilisi ning sportlikke tegevusi.

Kuna mul on põimunult töökogemused noorsootöö, hariduse, spordi-, heategevuse, juhtimise ja hoolekande valdkonnas, siis see on heaks eelduseks teha sihipärast ja otstarbekat tööd Uulu KSK juhatajana.

Egle Vutt

Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhataja

Otsime uut Tahkuranna kurgifestivali korraldajat/eestvedajat!

Tahkuranna kurgifestivalist on peaaegu kolm kuud möödas. On aeg hakata tegema plaane ja ettevalmistusi 11. Kurgifestivali korraldamiseks.Senine korraldusmeeskonna eestvedaja, MTÜ Tahku rannarahvas, soovib teatepulga edasi anda uutele hakkajatele tegijatele. Senised eestvedajad on tänulikud, kui uued tegijad kannavad edasi seniseid väärtusi sündmuse korraldamisel (nt päevateema kurk, kala ja käsitöö jätkamine, kohalike inimeste, väiketootjate/teenusepakkujate eelistamine (nr 1 Häädemeeste vald, nr 2 Romantiline Rannatee piirkond, nr 3 Pärnumaa, väljaspool Pärnumaad vaid juhul, kui osalemine on kooskõlastatud kogukonnaga ning üheskoos leitakse, et väljaspool piirkonda tulija rikastab oma pakkumisega ühiselt korraldatavat sündmust), oma inimeste jaoks koha- ja/või turundusmaksu hoidmine nii madalal kui võimalik, sündmuse korraldamine heas koostöös erinevate organisatsioonidega, turvalisuse tagamine) jms.

Selleks, et juba traditsiooniks saanud üritus jätkuks, kutsume osalema ühisele aruteluõhtule Küla-keskuses Tahku Tare 4. detsembril 2019 kell 18.00.

Oodatud on kõik aktiivsed ja teotahtelised inimesed oma uute ideede ning ettepanekutega, kes soovivad edaspidi panustada meie kodukandile tuntu

MTÜ Tahku rannarahvas

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengud Häädemeeste vallas läbi aegade

Tegime oktoobri volikogu istun- gil volikogule ettekande teemal „Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengute minevik, olevik ja tulevik Häädemeeste vallas“.

Püüdsime leida investeerin- gute numbraid alates aastatest 2001/2002. Kuna meil oli keeruline leida Häädemeeste VK piirkonnast andmeid, siis võis meil jääda midagi välja, kuna ei pruukinud leida kogu infot. Koostasime volikogule tut- vustamiseks kaks tabelit.

OÜ Vesoka piirkonnas on too- dud esimeses tabelis 28 investee- ringute objekti, millest pooled on tehtud Keskkonna Investeeringute Keskuse (KIK) kaudu toetusega, VK poolel on investeeringute objekte sama perioodi peale vaid 4.

Kui võrrelda investeeringute suu- ruseid, siis kogu mahult on Vesoka piirkonnas investeeritud valla ja vee-ettevõtte kaudu 2,7 miljonit eurot, Häädemeeste VK piirkonnas aga 0,54 miljonit eurot, ehk vahe on täpselt 5 korda. Ehitusmahtu- delt on aga vahe veel suurem, sest Vesoka piirkonnas on investeeritud aastate lõikes suhteliselt stabiilselt, VK piirkonnas aga viimase viie aasta jooksul, ehk perioodil, kui hinnad on olnud oluliselt kõrgemad võrel- des kümne ja enama aasta taguste hindadega. KIK toetusi on saadud vastavalt 1,5 miljonit ja 0,4 miljonit eurot, liitumistasusid on elanike ja ettevõtete poolt makstud perioodi jooksul vastavalt 242 tuhat eurot ja 1 tuhat eurot. Omaosalust ehitus- tel on makstud vastavalt 0,93 mil- jonit eurot ja 0,11 miljonit eurot, ehk vahe on ca 8,5 korda. Lisaks on Vesoka piirkonnas sel perioodil ehitatud arendajate poolt ja vallale üle antud 101 elamukrundi vee- ja kanalisatsioonivõrgud, 51-l krun- dil on rajatud veetrassid ja neid haldavad kohalikud MTÜ-d ning 36-l krundil on vallale veel vee- ja kanalisatsioonitrassid üle andmata.

Teise tabelina koostasime üle- vaate väljapumbatavatest veeko- gustest ja müüdnud kogustest puur- kaevude kaupa. Tarbijaid on Vesoka piirkonnas 1332 ja VK piirkonnas 1279, ehk tarbijaid on enam- vähem sama palju. Vahed tulevad aga numbritesse süvenemisel, kui Vesoka piirkonnas on aasta jook- sul välja pumbatud 53,7 tuhat m3 vett ja VK piirkonnas 57,5 tuhat m3 vett, siis Vesoka piirkonnas on sellest müüdnud 42,4 tuhat m3 vett ja VK piirkonnas vaid 26,5 tuhat m3 vett. Sisuliselt tarbivad VK piirkonna ela- nikud vaid 60% Vesoka piirkonnas elavate inimeste veetarbest. Kui vaa- data Vesoka piirkonna tarbimist inimese kohta, siis on see tavaline

keskmine. Küsimus jääb, kuidas saab VK piirkonnas kogus sedavõrd väike tulla. Teine tõsine probleem on veekaod. Vesoka piirkonnas on see 9 tuhat m3, mis on 16 % ja võiks olla väiksem, kuid VK piirkonnas on see 26,5 tuhat m3 vett, ehk 46 % (NB! Välja pumpamise, tarbimise ja kadude vahele mahub veel puur- kaevude filtrite pesu jms). Suured kadude erinevused on suuresti tingi- tud investeeringute hulgast, kus VK piirkonnas ei ole trasse uuendatud ja KIK toetusi küsitud.

Investeeringud ei saa koosneda aga ainult veetrassidest, suur probleem on ka kanalisatsiooniga VK piirkonnas ning Võiste korterma- jade piirkonnas, kus vanade trasside tõttu saab trassidesse väga palju pin- navett ja puhas vesi häirib olulisel määral biopuhastites bakterite tööd. Aasta aastalt aga probleemid vaid süvenevad, veetrasside lekkeid on olnud VK piirkonnas viimase aasta jooksul 10, iga aastaga jäävad trassid vanemaks ja lekete hulk pigem suu- reneb. Sama on kanalisatsiooniga, kus puhastite töö on aasta aastalt järjest rohkem häiritud. Loodame, et Võistes trasside ja puhasti rekonst- rueerimise saab Vesoka ära teha omavahendite ja laenu arvelt ja selle nimel töö käib. Lisaks on lähiajal vaja investeeringuid Pihla ja Kulla puhastitesse. Selleks, et VK oleks täna majanduslikult nullis, peaks vee- ja kanalisatsiooni hinda tõstma VK piirkonnas kokku ligemale 2 eurot m3 kohta. Tegelikuses on aga vaja jõuda olukorda, kus tras- sid ja puhastid on rekonstrueeritud, ehk hind peaks sisaldama investee- ringute komponenti. Paraku selline olukord on võimalik ainult toetus- tega ja sedagi linnades. Täna teada oleva info kohaselt aga Vesoka ja VK enam toetusi küsida ei saa.

Kõikide tarbijate teada saamine ja arvete esitamine ja hinna õiglaseks tõstmine (et ei peaks tarbimist kinni maksma VK teenust mitte tarbivad elanikud) on oluline teema ja vaja- lik kiiremas korras ära teha, kuid suurt pilti olukorrast see ei paranda ja investeeringute võimekust sellest ei teki. Seetõttu küsisime volikogult luba, kas võiksim eadspidi võtta suuna Häädemeeste VK üle and- miseks suuremale vee-ettevõttele koos ehituse omaosaluse kaasa panemisega, ehk hakata läbirääki- misi pidama suuremate ettevõtetega. Selle loa volikogu ka andis.

Karel Tõlp
vallavanem
Tiiu Sommer
Vee-ettevõtete nõukogu esimees
Ago Raudsepp
Vee-ettevõtete juhataja

Siinkohal üleskutse Häädemeeste piirkonna elanikele: kui tead kinnistut, kus leibkond (inimesed) tarbivad vett aga pole veemõõtjat, lepingut ja ei maksa, siis palun anna sellest teada telefonidel 5981 3636 või 444 8880. Palun kontrolli kas sinu kinnistu on kliendiregistris. Selleks helista eelnimetatud telefonidel. Nii saame korda klientide registri ja vähendame vee kadusid ning parandame AS Häädemeeste VK majanduslikku olukorda. NB! Vee ja kanalisatsiooni arve maksmisel kirjuta kindlasti selgitusse arve number ja kliendi nimi, kelle eest makstakse. Vajalik on sellepärast, et palju on juhuseid, kus kliendileping ja maksja ei ole ühed ja samad inimesed.

Ehitiste seadustamine ja ehitisregistrisse kandmine

Ehitusseadustiku ja planeerimis- seaduse rakendamise seadusega on sätestatud ehitisregistri andmete korrastamise tähtajaks 01. jaanuar 2020. Selleks ajaks tuleb registrisse kanda sinna seni kandmata hooned, mille suurus on 20 m² ja rohkem ja/ või kõrgus üle 5 m.

Ehitise olemasolu ehitisregistris saab kontrollida veebilehelt www.ehr.ee, samuti võib pöörduda kohaliku oma- valitsuse poole, kus saab ehitisregistri andmeid kontrollida.

Kui inimene avastab, et tema hoo- neid ei ole ehitisregistris registreeritud, siis kõigepealt tuleks kontrollida, kas äkki tema enda valduses või arhiiv- vides on dokumente, mis näitavad ehitise (hoone või rajatis) püstitamise seaduslikkust ja mis on mingil põhjusel jäänud registrile esitamata.

Enne 22.07.1995 ehitatud ehitised
Kui omanik esitab dokumendi, mis tõendab ehitise ehitamist enne 1995. aasta 22. juulit, loeb vald ehitise sea- duslikuks. Sel juhul esitab omanik ehitisregistrisse kandmiseks andmete

esitamise teatise, ehitise mõõdistusjoo- nised, kust selguvad ehitise olulised teh- nilised andmed ning dokumendi(-d), mis tõendavad ehitise ehitamist enne 22. juulit 1995. aastat. Ehitise ehitis- registrisse kandmine on riigilõivuvaba.

Peale 22.07.1995 ehitatud ehitised
Peale 22. juulit 1995. aastal ja enne 1. juulit 2015. aastal õigusliku aluseta püstitatud, laiendatud või ümberehi- tatud ehitised jagatakse kahte kate- gooriasse:

- Enne ehitusseaduse jõustumist ehitatud ehk enne 1. jaanuari 2003 ehitatud ehitis: ehitis peab vastama ehitise ohutusele esitata- vatele nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitamise ajal kehti- nud nõuete kohaselt.
- Enne ehitusseadustiku jõustu- mist ehitatud ehk pärast 1. ja- nuari 2003 ning enne 1. juulit 2015 ehitatud ehitis: ehitis peab vastama ehitise ohutusele esita- tavatele nõuetele ning vastama detail- ja üldplaneeringule või projekteerimistingimustele.

Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitise ohutuse hindamiseks ehitise audit. Ehitise auditi tulemusel peab olema võima- lik kanda ehitise olulisemad tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitise vastavus detail- planeeringule või projekteerimistingi- mustele. Ehitise audit asendab loa- või teavitusmenetluses ehitusprojekti. Ehi- tise auditi tellib ehitise omanik.

Peale 01.07.2015 ehitatud ehitised
Peale 1. juulit 2015 aastal ehitatud ehitise seadustamine toimub vastavalt kehtivale ehitusseadustikule. Doku- mendid ehitiste ehitisregistrisse kand- miseks ja seadustamiseks saata e-posti aadressile haademeeste@haademeeste.ee või tuua paberkandjal vallamajja (Pargi tee 1, Uulu küla, ruum nr 207). Vajaliku informatsiooni ehitiste ehitisregistrisse kandmiseks ja sea- dustamiseks annavad valla ehitus- ja kommunaalnõunik ning registrite spetsialist, telefonidel 4448893 või 53006898.

“Pikema Sõpruse Päev” – meeste tervise heategevuskampaania

31. oktoobril toimus üle-eestilise meeste tervise kodanikualgatus “Pikema Sõpruse Päev” aväiritus, kus Eesti meeste julgustamiseks ja müütide murdmiseks läbisid näitliku tervisekontrolli liikumise eestvedajad, arstid, ettevõtjad ja meesajakirjanikud.

“Pikema Sõpruse Päev” on ette- võtja Rain Vääna ja tema sõpruskonna vabatahtlik algatus, mille eesmärk on panna mehed senisest rohkem hoolima iseenda ja sõprade tervisest, et Eesti mehed elaksid senisest kauem ja ter- vemana ning oleksid reipad abikaasad oma naistele, õnnelikud isad ja vana- isad oma lastele ning lastelastele.

“Pikema Sõpruse Päeva” eest- vedaja ja ellukutsuja Rain Vääna: “Eesti meeste keskmine eluiga on 8,5 aastat lühem kui Eesti naistel ja näiteks 6,7 aastat lühem kui Rootsi meestel. Mina usun, et tervena elatud aastate arvu saab tõsta. Eesti mehed käivad kuni 50. eluaastani arsti juures oluli- selt vähem kui naised, seega jõuavad nad arsti juurde liiga hilja, enamasti juba tõsiste ja väljakujunenud (kroo- niliste) haigustega. “Pikema Sõpruse Päev” on kõigile Eesti meestele, aga eriti oodatakse oma tervist kontrollima mehi justnimelt vanuserühmas 40–49 eluaastat, sest enne seda ei pruugi hai- gused endast märku anda. Peale seda võib olla juba hilja, et haiguste enne- tamiseks midagi ette võtta.

Enamiku meeste jaoks tähendab

arstile ilmumine nõrkuse märki – ei taheta ennast näidata haavatavana. On vaja murda kuvandit, et arstil käimine teeb mehe kuidagi kehvemaks. Üksi on arsti juures natuke igav käia ja seepä- rast meelitasin ma sõbrad punkti. Kuid arstil käimine on vaid tunnike meie koosveedetud ja mitmete üritustega rikastatud päevast, millest on aasta- tega sündinud traditsioon, kus alguses osales vaid 9 meest, nüüd aga juba 17 meest.”

Novembrikuu jooksul oodatakse üle Eesti oma tervist kontrollima eri- nevaid sõpruskondi, töökollektiive, treening või muid hobigruppe ning klubisid ja teisi seltskondi. Samuti kutsutakse mehi pärast ühist mediti- siiniasutuse külastamist veetma oma sõpradega aktiivne päev ühistel üritus- tel, võistlustel, kontsertidel või muul moel, et „Pikema Sõpruse Päevast“ jääks mälestus ning see kasvaks sõp- rade jaoks oodatud traditsiooniks iga aasta novembris.

“Pikema Sõpruse Päeva” partne- riteks on Eesti Haigekassa ja Tartu Ülikooli Kliinikumi meestekliinik ja Tervise Arengu Instituut, mis käivita- vad novembrist aprillini kestva Eesti meeste tervise pilootuuringu, mille tulemusena valmib meeste terviseraport. Piloodi tulemusena soovitakse leida töötavaid lahendusi, kuidas meeste tervist parandada. Pilootpro- jektis tagatakse **tasuta terviskontroll kuni 3200 mehele vanuses 40–49,**

kellele ei ole aasta jooksul tehtud põhjalikke terviseuuringuid. Hai- gekassa ja meestekliiniku hinnangul on tegemist vanusevahemikuga, kus esimesed terviseprobleemid hakkavad endast märku andma, kuid kus on veel võimalik elustiili muutustega oma ter- vise heaks palju ära teha.

“Pikema Sõpruse Päeva” raames saavad mehed teha ka arstide välja töötatud spetsiaalselt kuni 35 ja 35+ meeste tervisekontrolli (hind alates 47€) üle-Eesti järgmistes meditsiini- asutustes: SYNLAB meditsiinilabor, Medicum ja Qvalitas arstikeskuses ja TÜ kliinikum. Kõikide pakettide juurde saavad mehed arstide poolt üldised kirjalikud kommentaarid. Soovitame lisaküsimuste või normist kõrvalekallete puhul võtta arsti nõus- tamise, mida nimetatud asutustes saab. Täpsem info tasulise tervisekontrolli ja pakettide kohta on leitav **“Pikema Sõpruse Päeva” kodulehelt pikem- soprus.ee** või SYNLABi **klienditoe numbril 17123 (E-R 8-18).**

Lisainfo
<https://pikemsoprus.ee/et>
<https://www.facebook.com/pikem- soprus/>
[www.facebook.com/ events/546763619465447](https://www.facebook.com/events/546763619465447)

Kaia Jõks
projektijuht
info@pikemsoprus.ee
+372 502 4539

Treimani raamatukogu

11. oktoobril toimus esimene üle-ees- tiline ETK Andrase poolt korraldatud õpitund täiskasvanutele, milles osalesid ka raamatukogud. Meie õpitund toimus Metsapoole kooli käsitööklassis, kus Anneli Graudina juhendamisel valmisid mitmesugused savist esemed.

Evil Laarents

Vasakult: Rebeka Mäll, Eini Mäll, Antonina Lepp ja Kaisa Tamvere. Foto: Evil Laarents

Uus ja huvitav

Sügisel liitus Uulu Raamatukogu “LUGEMISISU” programmiga, mille mõte on motiveerida 5-10aastaseid lapsi raamatuid lugema ja pakkuda neile uuemat lastekirjandust. Laps joonistab oma näoga osalejamärgi, kirjutab sinna nime ja lisab selle raamatukogus “Lugemisisu” plakatile. Märgiga kinnitab laps soovi programmis osalemiseks. Osalejatele jagatakse lugemispasse. Lugemispassis on viis

ülesannet. Koolilastel kontrollib täidetud ülesandeid õpetaja või raamatukoguhoidja. Täidetud passid toovad lapsed raamatukokku. Laps, kes on läbi lugenud viis raamatut ja täitnud passi ülesanded, saab lugemisdiplomi. Lasteaialastele on rühma lugemispass. Programm kestab 15. maini. Head lugemisisu programmis osalejatele!

II klassi õpilased lugemisisu tunnis. Foto: Helje Pulk

Raamatukogupäevad “Kohtume raamatukogus”

17. oktoobri hommikul külastasid raamatukogu 4. ja 2. klassi õpilased, kus tutvustati neile „Lugemisisu“ programmi. Raamatusõber joonistas oma näoga osalejamärgi ja kirjutas sinna nime. Plakatile kleebiti 30 näopilti. Iga programmis osaleja sai lugemispassi. Mõni laps tegi esimese

raamatuvaliku. Tundides mängiti lugemismängu. Lapsed näitasid lugemispasse kodudes ja tulid hiljem koos vanematega raamatukokku lugemiseks raamatuid valida. Programmiga on liitunud ka kaks lasteaia rühma. Samal päeval toimus koduloolaste klubiõhtu “AJARADADEL”.

Täiskasvanud õppija nädala sündmused Uulu Raamatukogus

11. oktoobril osalesid Uulu Raamatukogu lugejad üle-eestilises õpitunnis, kus lugesid värsket perioodikat. 1. oktoobril oli infotund lapsevanematele “Lugemiseks ja ettelugemiseks lastele” Uulu Lasteaia saalis. Lapsed vaatasid koos vanematega raamatuid ja võtsid koju kaasa lugemiseks. Rüh-

8 pere ja kolm rühma. 16. oktoobril toimus raamatukogus infotund “Uued raamatud lasteaia-õpetaja töölaual”. Õpetajad vaatasid aasta jooksul Uulu Raamatukokku saabunud uusi lasteraamatuid. Uulu Lasteaia on viis rühma. Iga rühm sai soovitusnimekirja, mille abil valitakse

Uulu lasteaia õpetajad infotunnis. Foto: Helje Pulk

made õpetajad tulid koos lastega raamatuid vaatama. Raamatusõpradele kingiti kotid. Valitud raamatud asetati kingitud kottidesse. Infotunnis osales

hiljem raamatuid. Mõned raamatud võeti rühmadesse kaasa. Raamatud asetati kingitud kottidesse. Infotunnis osales üheksa õpetajat.

Helje Pulk
Uulu Raamatukogu juhataja

Neljapäeval, 21. novembril, kell 12.15
Uulu Raamatukogus

Raamatusõprade jututuba PIDU PÕHJALAS
Lugejatega kohtub SIIRI METSAMÄGI, kes võtab müügiks kaasa mõned raamatud: „Betooningede aegu“, „Nurrikud Pärnus“, „Nurrikute värviraamat värsside ja Pärnu piltidega“ ning mõned maalid, vaatadagi tore.

Oodatakse kõiki huvilisi!

Pillimeeste päev

19. oktoobril oli järjekordselt tore laupäev koos pillimeestega Tahkuranna koolimajas. Võiste Külaselts korraldas Pillimeeste päeva kolmandat korda. Kokku oli tulnud palju pillimehi Häädemeeste vallast, Pärnust, Märjamaalt, Lihulast, Raplast, Pärnu-Jaagupist, Libatsest ja Kaismalt. Nii suurt ja põnevat lõõtspillide ja akordionite pilti ei näe iga päev. Alustuseks mängiti ühiseid lugusid, mida kontserdi külalised said kaasa

ümiseda ja laulda. Hiljem astusid koosseisud üles eraldi, kostitades teisi armsaks saanud vanade lugudega kui ka põnevate uute lugudega. Vanameister Henno Sepp jagas õpetussõnu pillimeestele ja kostitas kuulajaid suupillilugudega. Külaseltsi naised tänavad Henno Seppa, kes saatis kutsed pillimeestele ja Aago-Heinart Allikveed, kes aitas korraldusliku poole pealt.

Henno Sepp.
Fotod: Aire Kallas-Maddison

Omavalitsused on aidanud enam kui 500 noort tagasi kooli või tööle

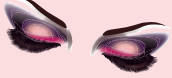
Kohalikud omavalitsused on alates 2018. aasta kevadest kasutanud noortegarantii tugisüsteemi, et välja selgitada haridusest ja tööturult eemale jäänud noored ning pakkuda neile tuge. Pooleteise aasta jooksul on 575 noort tunnistanud, et vajavad haridustee jätkamisel või töö leidmisel tuge. Sotsiaalminister Tanel Kiik tõdes, et on oluline pakkuda õigeaegselt tuge koolist või tööturult välja kukkunud noortele, et nad jõuaksid tagasi kas õppima või tööle. „Haridustee jätkamisel või tööturule suundumisel on noortel ilmnunud erinevad takistused. On noori, kes vajavad abi argiste bürokraatlike küsimuste nagu seadusandluses orienteerumine või toetuste ja teenuste taotlemine, kui ka tõsisemate tervise- või toimetulekuprobleemide lahendamisel. Omavalitsuste sot-

siaaltöötajad on olnud järjepidevad noortega kontakteerumisel ning selle tulemusena on abi jõudnud noorteni, kes iseseisvalt selleni ei oleks jõudnud. Näiteks on nende seas noori, kes on raskemate tervisemurede tõttu on haridusest ja tööturult eemale jäänud ning pole tihti teadlikud abi saamise võimalustest. Tänu järjepidevale kontakti hoidmisele ja abi pakkumisele julgevad noored või nende lähedased järjest enam tunnistada, et abi on tõesti vaja.“ Sel nädalal saavad noortegarantii tugisüsteemiga ühinenud kohalikud omavalitsused hakata kasutama neljandat korda toimunud seire käigus koostatud nimekirju 16-26-aastas- test mittetöötavatest ja mitteõppiva- test noortest. Sel korral osaleb seires juba 44 omavalitsust, nende hulgas ka Tallinn, Tartu ja Narva. Noortegarantii tugisüsteem aitab omavalitsustel märgata ja paremini toetada 16–26 aastaseid mitteõp- pivaid ja mittetöötavaid noori, kes soovivad abi ja on mistahes põh- justel eemale jäänud tööturult või hariduse omandamisest. Selleks alus- tavad omavalitsuste sotsiaaltöötajad e-kirja või telefoni teel taas noortega ühenduse võtmist, et teha kindlaks

abivajadus. Koostöö erinevate osa- pooltega nagu näiteks töötukassa või erinevad õppeasutused ja noortekes- kused, aitab leida noorte muredele parimaid lahendusi, mistõttu on noortegarantii tugisüsteemis eriti oluline koht valdkondade ülesel koostööl. Noortegarantii tugisüsteemi on vähemalt korra nelja seire jooksul kasutanud 68 kohalikku omava- litsust, 22 kohalikku omavalitsust kasutavad noortegarantii tugisüs- teemi järjepidevalt. Uusi liitujaid, kes pole kordagi varem süsteemi kasutanud on 7. Omavalitsuste arv, kes pole kordagi süsteemi kasutanud, on vähenenud 11-ni ning selle mitte kasutamise põhjusena tuuakse välja ressursside puudust, mis takistab abi- vajavatele noortele toe pakkumist. Noorte abisaamine ei peaks aga vahendite nappuse taha jääma, sest avatud taotlusvooru kaudu on kõi- kidel omavalitsustel võimalik noor- tega tegelemiseks vajalikku rahastust saada. Noortegarantii tugisüsteemiga liitumise kohta saab lähemalt lugeda Tööeluportaalist ja sotsiaalministeeriumi blogist.

Sotsiaalministeerium

KLASSIKALISED RIPSMEPIKENDUSED

Pakun klassikaliste ripsmepikenduste paigaldust ja hooldust.

SOODSAD HINNAD!

PAIGALDUS 20
HOOLDUS 15

ANNA JUURIKAS
Asukoht: Papisilla küla
Tel: 5650 2373

Häädemeeste Õigeusu kirik
01. detsember, kell 15.00

ADVENDIKONTSERT

Esinevad
Uulu Segakoor
Treimani laulukoor

Kontsert on tasuta!

Suukool ja laste hammaste tervishoid

Suukooli missioon: et Eestis kasvaks rohkem tervete hammastega lapsed

Viimasest laste hammaste seisukorra kaardistamise uuringust selgus, et Eesti laste suutervisealane teadlikkus on suhteliselt madal ja hambasõbralikke harjumusi lapsed kodust kaasa ei saa. Selleks, et õpetada kõiki Eesti lapsi oma hammaste eest õigesti hoolt kandma, on loodud Suukool, kes juba teist õppeaastat järjest kutsub lasteaedades osalema hambapesukampaanias ning on tänaseks valmis saanud õpetliku hambapesulauluga.

Mis on Suukool?

Teadlikkuse tõstmiseks hambahai-guste ennetuse osas on Eesti Haigekassa ja Hambaarstide Liidu eesmärgiks laste hõlmatus suurendamine. Ligi 10 aastat on üheskoos viidud ellu laste hammaste tervise parendamisele suunatud projekti „Laste hammaste tervis“, mis on tänaseks paremini tuntud Suukooli nime all.

Suukool tegeleb laste hambahai-guste ennetamisega ning koolitab eelkõige lapsi ja lapsevanemaid suutervise eest õigesti hoolt kandma. Suukooli eestvedajad hambaarstid Anastassia Kuldmaa ja Kati Vald ütlevad, et nende sooviks on jõuda kõikide vanusegruppideni, alates rasedast naisest kuni vanavanemateni välja, jõudmaks ühiselt suure eesmärgini – et tulevikus kasvaksid Eestis tervete hammastega lapsed.

Kuid selleks, et jõuda suurema hulga lasteni, on Suukool oma tegevustesse kaasanud ka lasteaiaõpetajad, kes annavad lastele nende kõige esimese hariduse. Algusaastatel nõustati lapsi ja lapsevanemaid peamiselt kabinetides ja käidi lasteaedades loenguid pidamas. Kuid kõiki Eesti mudilasi sel viisil hammaste eest hoolitsemata õpetada oli liiga tömahukas ning kulukas. Selleks, et suutervise teemasid oleks õppeprogrammi kerge lisada ja mänguliselt läbida on koostatud metoodilise juhendi lasteaiaõpetajale, mis aitab lisada õppetõesse laste hammaste tervisega seotud tegevusi terve õppeaasta jooksul. Samuti jagab Suukool projekti õpetlikke kinkematerjale nii lasteaia- kui ka kooliõpetajatele ning oma ressursidest lähtuvalt käiakse lasteaedades ja koolides ka loenguid andmas.

Suukooli materjalide hulka kuuluvad ka animatsioonid ja videod. Kuid alles hiljuti sai Suukool hakkama eriti vahva teoga, esitledes Eesti esimest hambapesulaulu, mille autoriks ja esitajaks on Stig Rästa. Hambapesulaul õpetab, kuidas pesta hambaid ja aitab muuta igapäevase hambapesu lastele lõbusamaks. Lustaka videoga laul on nii pikk, kui üks hambapesu olema peaks.

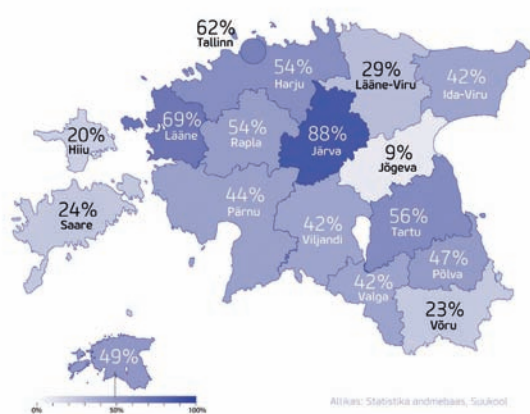
Kampaania töö rahvusvahelise tunnustuse

Suukooli tegevus on märgatud ka väljaspool Eestit. Nimelt tunnustas Ülemaailmne Hambaarstide Liit (*World Dental Federation*) Suukooli hambahai-guste ennetustegevust *Smile Award*’iga. See on rahvusvaheline auhind, mis antakse kord aastas üle hambaarstide liidule, kes edendab oma riigi laste suutervist viies läbi tegevusi, mis kaasavad võimalikult efektiivselt suure osa ühiskonnast. Auhinda käis Suukool vastu võtmas Ülemaailmsel Hambaarstide Liidu konverentsil San Franciscos ning

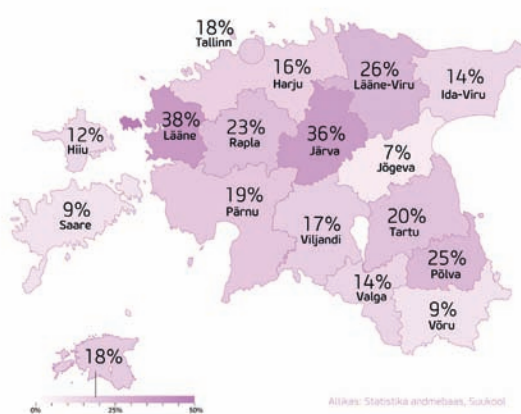
Foto: Laura Oks

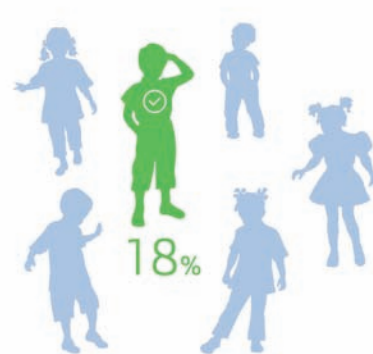
Osalenud lasteaiaid maakonna järgi

Osalenud 2-6 aasta vanused lapsed maakonna järgi

% ehk iga kuues 2-6 aastane laps osales „Hambad puhtaks“ kampaanias

sellega kaasnes ka auhinnaraha 5000 Šveitsi franki ennetustegevuse edendamiseks.

Suukoolile tõi rahvusvahelise tunnustuse üle-eestiline kampaania „Hambad puhtaks“. Seitse kuud kestnud kampaania eesmärgiks oli pöörata tähelepanu laste hambapesu harjumustele. Selleks tuletasid 578 lasteaiaühendust 1156 õpetajat igapäevaselt rohkem kui 11055 lapsele meelde, kui oluline on hambaid pesta nii hommikul kui ka õhtul. Kampaaniat saatis edu – selles osales 49% Eesti lasteaedades ehk iga kuues lasteaialaps ning 83% õpetajatest leidis, et laste hambapesu harjumused on õppeaasta jooksul paranenud. Suukool tänab kõiki kampaanias osalenud lasteaiaõpetajaid, kes aitasid lasteni sõnumit viia.

Oktoobris käivitus hambapesukampaania taas, kandes seekord nime „Suukool võitleb suukollidega“. Kuigi kampaania on mõeldud lasteaedadele, soovib Suukool kampaaniast teavitada ka lapsevanemaid, sest kõige paremad tulemused sünnivad koostöös. Selleks, et meil kasvaksid tervete hammastega lapsed, peavad kõik täiskasvanud – emad, isad, vanaemad, vanaisad ja õpetajad – ise eeskujuks olema ja lapsi juba maast madalast

SUUKOOLI VIIS IMELIHTSAT TERVETE HAMMASTE NIPPI NII LASTELE KUI KA NENDE VANEMATELE:

- Toitu tervislikult
- Janu korral joo vett
- Pea söögikordade vahel vähemalt 3 tundi pausi
- Pese hambaid 2 korda päevas vähemalt 2 minutit
- Külasta hambaarsti kord aastas

õpetama õigesti oma hammaste eest hoolt kandma. Oluline on, et hambapesu muutuks lapsele igapäevaseks ja loomulikuks käitumiseks.

Tervete hammaste 5 kuldreeglit

Lapse tervete hammaste nimel saab palju ära teha just lapsevanem, olles lapsele heaks eeskujuks ning kujundades tema tervisekäitumist päris pisikesest peale. Kõige rohkem eksivad Eesti lapsed ja täiskasvanud hambapausi

reegli vastu. Hambaukude peamine tekkepõhjus on liiga sagedane söömine. Süüa tuleks regulaarselt ning toidukordade vahel pidada kolm tundi pausi. Pausi ajal tuleks juua ainult puhast vett ja maiustused süüa kohe toidukorra lõpus.

Eksitakse ka hambapesu korrektsuse vastu ja kõiki hambapindu ei pesta. Hambapesu on automaatne tegevus ja tihti pestakse hambaid

vähem kui kaks minutit. Oluline on mõttega asja juures olla, et kõik viis hambapinda puhtaks saaksid ja selleks on vajalik appi võtta ka hambaniit.

Võimalus, mida tasub kindlasti tervete hammaste nimel kasutada, on vähemalt kord aastas hambaarsti külastamine, mida saab haigekassa lepingupartnerite juures teha tasuta kuni lapse 19-aastaseks saamiseni. Kontrollige alati üle, et valitud hambaarstil oleks leping haigekassaga, vastasel juhul tuleb teenuse eest tasuda täies mahus lapsevanemal. Esimest korda peaks hambaarsti külastama enne lapse 3. eluaastat. Mida varasemas eas alustada ennetavate kontrollvisiitidega, seda suurema tõenäosusega on meil tulevikus rohkem tervete hammastega lapsi.

Suukooli hambapesulaul on leitav suukool.ee lehelt ning Suukooli Youtube'i kanalilt: <https://youtu.be/eNkvyyR-GU>.

Ave Jürjöö

Eesti Haigekassa avalike suhete ja tervise edenduse spetsialist

Eesti Haigekassa

Kooliuudised Häädemeeste Keskkoolist

Häädemeeste Keskkool 165

18. oktoobril oli Häädemeeste koolil suur rõõm koos õpilaste, õpetajate ja lapsevanematega tähistada aktusega kooli 165. sünnipäeva. Aktus lõppes sünnipäevatortide söömisega. Tortide tegemine ja koos söömine on õpilaste poolt alatatud traditsioon ning igal aastal, kui need ühiselt valmistatud tähekujulised tordid on pikas ravis, mis moodustavad kokku Häädemeeste KK ning kogu koolipere sööb

endiste töötajate haudadel. Häädemeeste koolil on pikk ajalugu ning on tore, kui koolis töötanud inimesi mäletatakse ja meenutatakse. Suur tänu Tiinu Pukale Häädemeeste muuseumist, kes juhtis jalutuskäiku kalmistul ning rääkis lugusid õpetajatest jt kooli endistest töötajatest. Need lood, mis seal räägiti, olid südantsoojendavad.

Peole olid kutsutud endised pika-

Foto: Tiina Linkmann

Fotod: Tiina Linkmann

Foto: Heli Lank

koos, on meeldiv tõdeda, et see on üks vahva algatus. Suur tänu õpilastele, õpetajatele ja lapsevanematele, kes tortide valmimisele kaasa aitasid!

19. oktoobril oli kooli vilistlaste kokkutulek. Päev algas Häädemeeste kalmistul küünalde süütamisega

ajalised töötajad. Koos praeguste töötajate ja kutsutud külalistega sai pidulauas vanu aegu meenutatud ja praegusest koolielust pajatatud.

Häädemeeste Keskkooli praegune maja valmis 1964. aastal. Enne seda õpiti viies erinevas hoones. Aktus oligi

seekord vanas koolimajas, mida omal ajal kutsuti põhja koolimajaks või siis ka kõstri koolimajaks. Praegu asub seal seltsimaja.

Aktusel oli rõõm tutvustada pidupäevaks välja antud raamatut: „Vana pilt jutustab. Häädemeeste kooli lood“. Oma mälestusi jagsid vilistlased, endised ja praegused õpetajad, õpilased ja nende vanemad. Vanad fotod ja kirjutatud lood annavad põneva ülevaate nii möödunud aegadest kui tänapäevast. Vanu fotosid sirvisid ka kooli praegused õpilased ning andsid edasi oma mõtteid ja fantaasiaid, mis neil fotosid vaadates tekkisid. Lisaks mälestustele on raamatusse koondatud viimase kümne aasta koolieluga seotud info.

Aktusel oli sõnavõtt vilistlaskogu nimel, aga ametlikult seda kogu ju pole. Kooli sünnipäevaga seoses kutsus ka kool vilistlasi üles moodustama vilistlaskogu, millest on räägitud aastaid. Loodame, et Häädemeeste kooli aktiivne vilistlaskond moodustab oma esinduskogu, et koondada kooli ümber endisi õpilasi ning aidata

kaasa kooli edenemisele.

Vilistlaste kokkutulek kulmineerus õhtuse peoga spordikeskuses, millest võttis osa ühtekokku 463 inimest. Suur tänu kõigile, kes oma kooli meele pidasid! Klassi- ja koolikaaslaste jälleägemisrõõm oli suur ning tänu endistele õpilastele Jüri Looingule ja Märt Kosele said kokkutulnud ka jäädvustatud. Täname Merike Pruuli

ja emakeeleõpetajaid, kes olid seadnud üles kooli ajaloo näituse ning vilistlast Sulev Kasvandikku, kes pani üles toreda näituse trükistest Häädemeeste piirkonna ajaloo kohta.

Kooli sünnipäevaks valmisid Riho Kesksaaga poolt kaks ilusat tamme- puust pinki, mille graveeringud: 330 aastat Häädemeeste hariduselu (1688 – 2018) ja 165 aastat Häädemeeste kooli (1854 – 2019). Täname kõiki vilistlasi, kes kooli rahaliselt toetasid! Eriliselt suur tänu teile, Elve Vahenõmm, Maret Ranniku, Juhan Rassar, Raul Adler, Vello Haljak, Mario ja Aire Kallas-Maddison, Aigi Treumuth, Kersti Ristmäe, Toivo Erenurm, Marju Aasma.

Õhtu lõppes tantsupeoga ning rõõm oli lüüa tantsu vallavalitsuse poolt värskest ostetud põrandal. Peo lõpus oli korraldajatel kurb meel vahvat pidu lõpetada ja paljudel kahju lahkuda, aga õnneks kohtume viie aasta pärast jälle!

Kogu koolipere nimel
Aule Kink

Häädemeeste Keskkooli vilistlaskogu PÕÖRDUMINE Häädemeeste valla vallavolikogu poole

Seoses asjaoluga, et volikogus on liikvel kava, mille ühe võimalusena on ette nähtud Häädemeeste keskkooliosa õppetöö edaspidine lõpetamine, pöördume teie poole alljärgneva seisukohaga.

Sel aastal möödub 60 aastat Häädemeeste keskkooli asutamisest. Nende aastate jooksul on siit saanud keskhariduse peaaegu 1000 rannarahva noort.

Samal ajal on keskkooli õpetajaskonna väljakujunemine (eriti enda vilistlaste toel!) märgatavalt mõjutanud intellektuaalse taseme tõusu valla keskasulas.

Veel on see loonud siinsetele peredele sisemise kindlustunde – nende lastel pole keskkooli lõpuni

vaja vahetada õpi- ja kodukeskkonda ning sõpruskonda. Pikaajaliselt väljakujunenud haridusliku järjepidevuse katkestamine (nn. majandusliku mittetasuvuse kaalutusel) on ohtlik. Hea haridus on olnud meie kui väikerahva kestmise tagatis. Ja otse loomulikult on see kallid.

Andke endale aru – Häädemeeste Keskkooli kui kultuurikoja lõhkumise tagajärjed on kindlasti kallimad ja kurvemad, kui oskame seda näha ka kõige halvemas unenäos.

Vilistlaskogu usub, et meie vallavolikogusse valitud saadikud suudavad siiski Häädemeestel hariduse ja kultuuri tervikliku säilitamise nimel teha kindla otsuse – **HÄÄDEMEESTE KESKKOOL JÄÄB PÜSIMA!**

Häädemeeste Keskkoolis 19. oktoobril 2019
Teksti autor on Tiit Merenäkk

NB! 19.11.2019 seisuga on pöördumisele andnud allkirja 117 vilistlaskogu liiget. Lisandunud on veel 177 vallakodaniku allkirja. Jätakuvalt saab Häädemeeste lillipoes allkirju anda veel 28. novembrini.

Õpioskuste olümpiaad

Õpioskuste olümpiaadi korraldab igal aastal Tallinna Ülikool. Võistlevad koolide 6ndate klasside 5-liikmelised võistkonnad. Lahendatavate ülesannete pearõhk on otsitava teabe määratlemisel ja selle käsitlemise oskustel. Oluline on tunda erinevate teatmeteoste ülesehitust, leida tundmatu teose kasutamise juhised, valida ülesande lahendamiseks sobiv raamat või muu allikas. Kasutatakse mitmesuguseid teatmeteoseid ja erinevad töövahendeid, osa ülesandeid lahendatakse arvuti abil. Võistlusel on väga tähtis ka ajast kinnipidamine, meeskonnana toimetulek, st töö kavandamine ja ülesannete jaotamine meeskonnas.

XXV õpioskuste riiklik

võistlus toimus 26. oktoobril 2019. aastal Viljandi Kesklinna Koolis. Häädemeeste Keskkooli esindasid Timmu Kiiver, Aleksander Vainula, Triin Viire, Mia Parik, Taavet Allikas. Nad olid eelnevalt saavutanud Pärnumaa maakoolide hulgas parima tulemuse. Õpilasi juhendasid Merike Pruul ja Ele Linkmann.

Lisaks põnevale võistlu-

sele said osalejad külastada ka Ugala teatrit ning Viljandi gümnaasiumi. Kõiki osalejaid kiideti ja premeeriti tänukirjade, väarikate raamatute ja maiustustega. Sellel võistlusel kaotajaid ei ole, sest kogutakse hulgalt uusi teadmisi.

**Tekst ja foto
Merike Pruul**

Uulu Põhikool

Uulu Põhikool 50

26. oktoobril toimus Uulu Põhikooli töötajate ja vilistlaste kokkutulek. Üritust planeerida ja korraldada oli üsna keeruline, sest paljud teadsid, et varasemalt on kokkutulek toimunud, kuid keegi ei osanud täpselt öelda, millal see oli, kui paljud inimesed seal osalesid ning kes üritusele kutsutud olid. Seetõttu vabandame väga, kui mõned kutsed ebapiisava info tõttu saatmata jäid.

Kooli sünnipäeva tähistamine läks üsna hästi. Ettevalmistusi ürituseks tehti juba varakult. Kokkutulekuks valmis almanahh, kus on sees mälestusi ja meenutusi ning erinevaid õpilaste töid

läbi aegade. Ürituse päevaks oli koolimajas avatud näitus kooli tänapäevast ja ajaloost ning koos direktoriga toimus huvilistele ringkäik koolimajas, mille raames tutvustati klassiruumi ning räägiti kooli tänastest tegemistest. Ringkäik lõppes ühise jalutuskäiguga vanasse koolimajja, kus vilistlased ja endised töötajad said tutvuda poiste tööõpetuse klassiga.

Endised ja praegused töötajad ning koostööpartnerid olid oodatud enne kontsert-aktust pidulikule vastuvõtule. Eriliselt hea meel oli kohata õpetajaid, kellel on koolis töötamisest möödas aastaid ning kelle jaoks Uulu Põhikool

jätakuvalt armas on. Muidugi oli suur rõõm tähistada kooli sünnipäeva koos valla teiste haridusasutuste esindajate ning kooli pidajaga.

Kella kuuest algas meie kontsert-aktus, kus astusid ülesse 4. klassi ansambel, mudilaskoor ja lastekoor, 2. klassi näitlejad, 4. klassi rahvatantsurühm ning Uulu Segakoor. Külalistena võtsid sõna abivallavanem, teised haridusasutused ja hoolekogu. Suur rõõm oli, et aktusel osales nii palju endiseid töötajaid, vilistlasi ja ka neid õpilasi, kes on meie koolis õppinud, aga vilistlase tiitlit ei kannu. Õhtul kell kaheksa algas ühine pidu, esines Margit Tali bänd ning

peale keskööd oli laval DJ Aron Kivilo, kes on samuti meie enda vilistlane.

Loodame, et ühise kokkusaamisega panime aluse järjepidevale Uulu Põhikooli vilistlaste kokkutulekute korraldamisele. Teeme selle aasta üritusest oma kokkuvõtted ja järeldused, et järgmisel korral kõik veel paremini sujuks. Kogu koolipere tänab kõiki, kes olid kokkutuleku korraldamise ja läbiviimisega seotud ning muidugi siiras tänu teile, head üritusel osalejad! Kohutume taas viie aasta pärast!

Egle Rumberg
Uulu Põhikooli direktor

Kuu Tegija ja Kuu Üllataja tiitlid

Uulu Põhikoolis on juba mitmeid aastaid traditsiooniks valida iga kuu Kuu Tegija tiitli saaja, kes on kooliga seotud tegevustes saavutanud märkimisväärsed tulemused. Septembrikuu Kuu Tegijaks sai 5.-7. klassi jalgpallivõistkond, kes saavutas maakonnas

I koha! Meeskonda kuulusid õpilased Devin Borisov, Richard Kiviselg, Rait Lumiste, Marten Saar, Ron Sebastian Tamm, Hannes Valk ja Hanno Valk. Tagasisides on lapsevanemad kui ka õpetajad välja toonud, et koolina tunnustame me küll edukaid saavu-

tusi, kuid need õpilased, kes olümpiaadidel, konkurssidel ega spordivõistlustel tavaliselt ei osale, jäävad märkamata. Seetõttu anname sellest õppeaastast välja ka Kuu Üllataja tiitli õpilasele, kes on millegi heaga silma jäänud. Esimese Kuu Üllataja tiitli saajaks

valiti õpilane Karl Ööpik, kes on kooliperlele silma jäänud oma hooliva suhtumisega keskkonda, näiteks korjab Karl metsas käies alati kaasa prügi, mis tema teele satub. Palju õnne septembrikuu Kuu Tegijad ja Kuu Üllataja!

Uulu Põhikooli koolipere

Septembrikuu Kuu Üllataja – Karl Ööpik.
Foto: Egle Rumberg

Septembrikuu Kuu Tegijad – jalgpallivõistkond. Foto: Egle Rumberg

Häädemeeste ja Kabli lasteaedade lapsed KIK-i projektiga Vapramäel

Teisipäeval, 29. oktoobril sõitsime koos pikale väljasõidule Tartumaale, Vapramäe looduskeskuse. Osalesime KIK-i poolt rahastatud „Seljakotiprogrammis“. Eesmärgiks oli looduse tundmaõppimine läbi erinevate meelte ja tegevuste sügisese looduses.

Selle eest, et meie bussisõit oleks huvitavam, hoolitses ääretult sõbralik bussijuht Helmut, kes tegi palju nalja ja rääkis huvitavaid lugusid paikadest, mida läbisime.

Vapramäele jõudes võtsid meid vastu programmijuhid. Kui olime kaheks gruppiks jaotatud ja seljakotid seljas, alustasime hanereas oma teekonda. Õppekäigu tee kulges läbi metsaraja, kord pikkade tõusude ja siis jälle langustega. Oli ka olukordi ja nuputamist, et kuidas mõnest jändrikust puust mööda saada. Nägime oma silmaga, mida oli tugev tuul ja torm korraldanud Lõuna-Eestis.

Vahepeal uurisime ka seda, mis meil siis seljakotis on. Oi, mis põnevad asjad seal olid! Kõige enam jäi meelde kompass. Matkajuht rääkis, kui vajalik ese see on ja ema-isaga metsa minnes tuleks see kindlasti kaasa võtta. Edasi viis meid tee sinililleorgu. Natuke kõhe hakkas, kui sealt kõrgelt ülevalt alla vaatasime. Kõik oli kena, ainult lillekesi ei silmanud, kuna sügis on juba käes. Lapsed arvasid, et kevadel peame vast tagasi tulema, siis näeme kindlasti ka

sinist lillemerd. Palju põnevust pakkus kaardi järgi loodusest erinevate objektide leidmine. Lapsed said kogemuse, kuidas grupis omavahelist koostööd teha.

Lastele meeldis muistend „Kalevipoeg ja koletis“, mis rääkis selle paiga tekkeloost.

Palju nalja sai rajal, kus kasvasid habesamblikud, millega said lapsed oma fantaasia järgi tegutseda (olime päkapikud ja vanamehed).

Matkalt tagasi loodusmajja jõudes, ootas meid kaetud toidulaud. Kõhud täis, tuju meeldivast ja mõnusast retkest hea, oligi aeg kodupoole asuda.

Laste meenutused retkest: kõik meel-

dis, vaksaga puu ümbermöödu mootmine, üle puude ronimine, habeme naljad, Kalevipoja istumise auk, künklik matkarada, luubiga uurimine, hea toit, lõbus bussisõit ja toapiknik, millega meie päev lõppes. Samuti meenus lastele retkelt saabudes kohe, et vahva oli mängida ketikulli, vaadata jõge, pardiperet jõel tegutsemas näha, ja seljakotiga matkata.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et taolised väljasõidud on alati silmaringi avardavad, vaheldusrikkad ja meeldivad lastele alati. Oli vahva teisipäev!

Kabli lasteaia õpetajad Meeli ja Piret
Häädemeeste lasteaia õpetajad
Marika ja Anne

Oktoobrikuu spordivõistlused

Pärnumaa koolinoorte orienteerumise võistlustel saavutas Uulu Põhikool 13 kooli hulgas neljanda koha, jättes selja taha nii mõnegi Pärnu linna gümnaasiumi. Individuaalselt saavutas oma vanusegrupis III koha Richard Kiviselg. Võistlustel osalesid Anett Aedma, Romet Alviste, Kristiina Bogdan, Elisabel Helstein, Rebeka Nora Jürgens, Janno Eeskivi, Kterhel Kiviselg, Righard Kiviselg, Evert Kose, Terhi Kuuse, Luise Lee Leidur, Angeliina Maasing, Lisanna Onno, Jaanika Orasmäe, Ralf Chritoffer Pihlak, Sofia Helene Pukk, Madli Pulst, Inge Marie Rahu, Piia Karlotta Rand, Aaron Rüütli, Debby-Keira Sepp, Eva Sild, Tanel Tamm, Emma Frances Thompson, Hannes Valk, Lorette Viirmaa.

Pärnumaa koolinoorte pendelteatejooksus saavutas Uulu Põhikool II koha. Kooli esindasid – Anett Aedma, Jessika Borisova, Getter Ennok, Kerto Jets, Rebeka Nora Jürgens, Kaarup Kask, Kterhel Kiviselg, Richard Kiviselg,

Andri Maasing, Piia Karlotta Rand, Lisete Reier, Kennet Saar, Hanno Valk, Hannes Valk, Lorette Viirmaa, Kennerth Ööpik

Krossiteatejooksus saavutati 1.-3. kl poiste arvestuses III koht – Robin Pöder, Kennet Saar, Kennerth Ööpik. 6.-7. kl poiste arvestuses II koht – Kerhard Kiviselg, Richard Kiviselg, Hanno Valk. Palju oli neljandaid ja viiendaid kohti. Kooli esindasid krossiteatejooksus erinevates vanuseklassides Jessika Borisova, Elisabel Helstein, Kerto Jets, Rebeka Nora Jürgens, Kaarup Kask, Kerhard Kiviselg, Kterhel Kiviselg, Richard Kiviselg, Caroly Kopelmaa, Erki Kuuse, Gregor-Marcos Kütt, Oliver Luik, Andri Maasing, Henri Merivälja, Jaanika Orasmäe, Robin Pöder, Inge Marie Rahu, Piia Karlotta Rand, Lisete Reier, Kennet Saar, Susanna-Lota Susi, Hanna Anore Tohver, Andro Tünn, Tarmo Tünn, Hanno Valk, Hannes Valk, Lorette Viirmaa, Kennerth Ööpik.

Osalesime ohutusteamisel võistlusel Saarde Öömaru

18. oktoobril, esimese veerandi viimasel koolipäeval, otsustas Uulu kooli 5-liikmeline naiskond vaheaja avalöögiks osaleda öisel võistlusmängul Saarde Öömaru. Kokku võttis sellest osa 25 haridustöötajate võistkonda üle Eesti. Kell 18.00 asusime taskulampide, rajakaardi ja oma ajatabeliga varustatult rajale. Viie minutiga tuli jõuda ühest punktist teise, igapähe oli aega tegutsemiseks 15 minutit ja ette oli nähtud vaid üks tee-kohvipaus. Kokku tuli läbida 25 kontrollpunkti, mis enamik asusid väljas – kooliõues, metsas, pimedas. Kuidas ronida välja katusele keeratud auto eesistuja külgnast? Mismoodi anda esmaabi avariis viga saanud inimesele? Missugustele nõuetele peab vastama õpilaste ekskursioonibuss? Missugused on hädavajalikud asjad, millest on kasu metsas ööütleamiseks? Kuidas ja millega metsas lõket süüdata? Kuidas mähkida sisse alajahtunud inimest? Kuidas tuvastada isikut kahe dokumendifoto järgi, millest üks on lapsepõlvepilt? Kuidas peaks õpetaja reagee-

rima ohumärkidele, mis õpilase juures silma hakkavad? Kuidas anda teletervitust? Kuidas viia keerukas perekonnas läbi arenguvestlust? Kuidas kaitsta ennast ja õpilasi klassiruumis, kui koridorist kostub tulistamist? Need on osad küsimused-ülesanded, mida kontrollpunktides lahendada tuli. Iga ülesande järel saime tagasisidet oma tegevusele ning juhtnööre selle kohta, mis jäi tegemata või mida oleks võinud teha teisiti.

02.25 lõpetasime ülesande viimases kontrollpunktis. Selleks ajaks oli koolisööklas valminud seljanka. Neli tundi pärast keskööd kuulutati välja võitja. Meie kooli võistkond, koosseisus Egle Rumberg, Gerli Jürima, Egle Vutt, Ivi Korju ning Stiina-Riin Saar, saavutas auväärselt 4. koha. Täname Kilingi-Nõmme Gümnaasiumit toreda ja hariva võimaluse eest. Saime hulga teadmisi, mida kolleegidele jagada ning igapäevases koolielus rakendada!

Uulu Põhikooli osalenud naiskond

TORE SÜGIS

*Sügis käes on juba,
tühi minu tuba.
Õues lehed langevad,
lapsed nendes möllavad.
Tuleb kanda mütsi, salli
sellest hoolimata meil on tralli.
Päiksekiir see väiksekene
soojendab me armsat peret.*

Karmen Kartau
Uulu Põhikooli 4. klass

Metsapoolle Põhikool

Saime oma silmaga näha ja käega katsuda suuri koduloomi

Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse toel said Metsapoolle Põhikooli 2.–4. klassi õpilased külastada Pärnumaa kahte ettevõtet. 18. oktoobri varahommikul alustas buss teekonda Iklast Vändra suunas, korjates teeäärsetest peatustest peale lapsed. Mõned kavalpead ei tulnud aga bussi oma kodupeatusest, vaid olid juba sõitnud Iklassse, et kindlasti saada istekohad bussi tagaosas. Veel üks põgus peatus Kabli Pagari juures, et kaasa võtta lõunane kehakinnitus ning reis võiski alata. Peagi oli buss täis laste vadinat ning saiakeste hõrku aroomi. Bussijuht ei lasknud ennast kõigest sellest häirida ning juhtis oma sõiduvahendit kindlakäeliselt meie sihtpunkti suunas.

Esimene ekskursioon toimus Vändra Piimafarmis, kus loomakasvatuse juht Ene Vaakmann tutvustas lastele piimafarmi igapäevaelu ning maalapsed said üle pika aja lähedalt lehma ja vasikaid näha ning paitada. Nii mitmedki õpilased olid juba varem lehmadega kokku puutunud, enamasti seetõttu, et neil peetakse kodus lihavesiseid. Kuid oli ka neid, kes selliseid loomi nägi lähedalt esimest korda. Aga taolises farmis ei olnud vist küll keegi varem käinud. Juba esimesse lauta sisenedes sõitis meie gruppile vastu robot, mis lükkas lehmadele sööta ette. Järgmises laudas märkas keegi üht suurt keerlevat harja. Selgus, et see on automaatne seljasügaja. Tarvitseb vaid lehma selle juurde minna ja hari asub toimetama. Vasikalaudas oli aga õige tark robot, mis segas igale vasikale täpselt temale ettenähtud koguse piimasegu valmis ja andis selle lutist joomiseks. Lapsed nägid ka, kuidas toimus lüps ning Ene seletas, et ka selle juures toimetab robot ning registreerib

2.–4. klass õppepäeval Vändra Piimafarmis ja Tori Hobusekasvanduses. Foto: Viire Talts

rib igalt lehmaltp lüpsitud piima hulga. Ene, kes ka ise on varem koolis lastega töötanud, oskas uskumatult palju ja huvitavalt rääkida oma hoolealustest.

Kuid ega robotid ei olnudki need, mis lastele kõige rohkem huvi pakkusid. Neil jätkus silmi peamiselt vaid loomadele. Üksteise võidu valiti välja oma lemmikuid ja näidati neid nii sõpradele kui õpetajatele. Esiti arglikult, edasi aga järjest julgemini üritati paitada lehmade päid ning sügada kõrvatagust. Erilist rõõmu pakkus aga vasikalaut. Kõik lapsed on ju armsad, eks ka lehmälapsed. “Nii nunnud! Nii armsad!” kostis siit ja sealt. Üks tüdrukuke käis küsimas, kas ei saaks ühte vasikat koju kaasa viia. Vasikat kaasa ei antud, küll aga võis neid nunnusid silitada ja neile oma sõrmi lutsutada anda. Järsku kiirustas laste juurde farma loomaarst ja küsis, kas nood tahaksid poegimist näha. Kahjuks jõudis uus ilmakodanik enne uudishimulike silmapaari kohale saabumist lauda põrandale potsatada. Ja loomaarstil tuli asuda vastama küsimustele: “Miks lehm vasikat lakub? Miks lehm tagant

verine on?” Aga aeg ja õpetajad on halastamatud ning peagi tuli lastel taas ronida bussi, et sõita Torisse.

Teiseks külastuspaigaks oli riigile kuuluv Tori Hobusekasvandus. Juba bussis olles tuli õpetajatel ikka ja jälle õpilastele selgitada, miks seekord ei saa keegi ratsutada. Lapsi oli ekskursioonil kokku 19 ja kui igaüks neist oleks veetnud hobuse seljas vaid 2 minutit, siis koos hobuse selga ronimise ja sealt maha tulekuga oleks kulunud kaugelt rohkem kui tund. Pealegi, raske uskuda, et keegi neist särasilmsetest pärijatest oleks suutnud piirduda vaid 2-minutise ratsutamisega. Tori Hobusekasvanduses, mis asub Tori mõisaansamblisse kuulavas tallikompleksis, tutvustati hobuseid ja räägiti nende hooldamisest. Näidati erinevaid talle, üks neist värskest renoveeritud ja valmis vastu võtma eelseisval nädalalõpul võistlusele saabuval hobuseid. Koolilastele õpetati, kuidas hobustele leiba sööta. Laste uljust pidurdas veidi vaid see, kui üks tüdruk teatas, et hobune oli teda leiba võttes hammustanud. Õnneks

piirdus asi ainult väikese ehmatusega. Meie ekskursioonijuht pidi ka korduvalt hoiatama, et õpilased oma mütse hobustel ära võtta ei laseks. Kuid lapsed olid julged ja nautisid täielikult nende suurte majesteetlike loomade lähedust. Minu jaoks jäi õhku vaid küsimus, kas see on tänapäeva laste täitmata lähedusevajadus, et isegi elus esimest korda hobusega kokku puutudes poeb mõni neist sukule otse lõua alla ja paneb põse vastu põske.

Kuid nagu iga hea asi saab kord otsa, nii ka meie ekskursioonipäev. Möödunud aitavad meenutada suur hulk nii Vändras kui Toris tehtud fotosid, loomadele jäetud kallistused ning soe tunne südames. Suur tänu torele päevale eest Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskusele, Vändra Piimafarmile, ja eriti Ene Vaakmannile, Tori Hobusekasvandusele ning sõbralikule ja rahulikule bussijuhile, kelle nimi jäigi teada saamata. Aga ka õpetaja Ants Järvele ja direktor Esta Vesikule, kes aitasid seda sõitu korraldada.

Klassijuhataja Viire Talts

Vändra Piimafarmis. Foto: Viire Talts

Tori Hobusekasvanduses. Foto: Viire Talts

Külalisõpetajad Slawomira ja Marius Peterson Metsapoolle

4. oktoobri hommikul oli teistsugune koolipäev. Direktori ameti võttis üle 9. kl neiu Donna-Gendra, kes pärast kellahelinat asus klassikaaslastega noorematele õpilastele tunde andma.

Kella kümneks jõudsid Tallinnast kohale külalisõpetajad Slawomira Borowska-Peterson ja Marius Peterson.

Slawomira töötab Poola Vabariigi Suursaatkonnas Tallinnas ning Marius on Theatrumi lavastaja ja näitleja. Slawomira eestvedamisel olime kooli üles pannud kunstinäituse „Marianna Oklejaki väikesed imed“. Tööd on raamatute illustreerimise, mis inspireeritud Poola rahvakunstist ja tehtud paberlõike tehnikas. Näituse taustal kõneles Slawomira oma kodumaast, tutvustas Poola rahvuslikke kombeid, traditsioonilisi mustreid, rahvariideid ja rääkis toitlust. Kõik lapsed said ise kaunistada küpsiseid, luues neile Poola mustritest inspireeritud kujundeid ning jagada maiust

sõbraga. Õpetajate päeva puhul oli Slawomiral varuks veel üks üllatuskoos õpiti valmistama paberlilli ning iga laps sai oma valmistatud öiekese õpetajale kinkida.

Marius viis läbi teatritunnid, kus pani lapsed mõtestatult liikuma ja koos tegutsema. Tore oli vaadata, kuidas üksteist tunnetades ja jälgides suudeti anda nagu väike etendus.

Perekonda seob meie vallaga suvekodu, mis asub Treimani külas, üsna minu talu lähedal. Mõte neid kooli kutsuda tekkis juba suvel, kui jälle kokku juhtusime ning juttu puhu-

sime. Loodame vahvaid tunniandjaid edaspidi oma koolis näha, sest lastele ju sellised üllatused ja teistmoodi tegemised meeldivad.

Õpetaja Ants Järv

Küpsised saavad Poola mustritest inspireeritud kaunistused. Foto: Heino Einaste

Tunniandjaks on lavastaja ja näitleja Marius Peterson. Foto: Heino Einaste

Tahkuranna kool

Oktoober Tahkuranna Koolis

2.10 – IV klass alustas koostööd projektiga IgaIlmaga. Projektist võtavad osa valitud koolid, kes õpivad kasutama ilmaäppi ning selle kaudu saadavad kohalikke ilmateateid.

3.10 – I klassi ja lasteaialapsed vaatasid onu Ervini teatri etendust „Olafi suur seiklus”.

4.10 – kool tähistas õpetajate päeva. Loomulikult olid kõige tähtsamad VI klassi noored õpetajad, sest nad pidid klassi ees seisma täiesti uues rollis. Ega see kerge ei olnud. Päris õpetajatel aga niisama istuda ei lastud – pingutada tuli sportlikel vahetundidel ja teha kontrolltööd täiesti tundmatus aines. Ka lasteaid ei jäänud ilma tulevastest pedagoogidest – seal käisid V klassi õpilased.

8.10 – I ja II klassi õpilased külastasid Soomaad. Tutvuti kobraste eluga: kõigepealt vaadati filmi, siis sai kopra topist vaadelda ja katsuda. Matkarada tutvustas keskkonda, kus koprad elavad. Aitäh õpetaja Signele, kes selle

projekti kirjutas.

10.-17.10 – oli koolis leivapäädal. Lapsed maitseisid kodust kaasa toodud erinevaid leibasid. Küll need leivad lõhnasid hästi! Klassides räägiti leiva saamisloost. Lastel oli võimalus tänu vanaemadele ka ise leivakaku tegemist proovida. Vanaema Anne juhendamise järgi said kõik endale sooja leivakese. Aitäh ka temale! Niikaua, kui leib küpses, sai aega veeta Võiste noortekeskuses.

15.10 – nii palju mundrikandjaid korraga pole koolis ammu

olnud – nimelt käisid piirkonna politseinikud koos Kärnatajate esindajatega lastele helkureid jagamas. Samas vaadati üle laste jalgrattad, kas need on töökorras. Ülejäänud helkurid kinnitati laevale „Helgi”.

17.10 – I klass käis lasteaia vanema rühma lastega tutvumas robotite kasutamise võimalustega. Õpetaja Signe kirjutas projekti, millega sai asutus juurde erinevaid roboteid. Kokkusaamine toimus CODE WEEK projekti raames.

Pärast kõike seda oli vaheaeg lastel välja teenitud.

Fotod: Anu Alloja

Uulu lasteaed

Novembrikuu toimetamised Uulu Lasteaias

Oktoobrikuus osalesime õpetajate päeva pidulikul vastuvõtul Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis, kus toimus maja ajalooline tutvustus ja meeleolukas kontsert.

Jätkasime maja vahvat traditsiooni ning osalesime kohvikute nädalal.

Uulu Raamatukogu juhataja Helje Pulk tutvustas lapsevanematele lasteaia saalis uusi lasteraamatuid, mida on võimalik koos lastega lugeda.

Uulu Lasteaial täitus tänavu juba 15 aastat.

Sünnipäevanädalal said lapsed kingituseks etenduse klaverijuttudest pianist Diana Liivi esituses, kus tutvustati **Wolfgang Amadeus Mozarti kuulsat ooperit “Võluflööt”**.

Ühispeona toimus „Meie maja vahva tsirkus,” kus nalja ja rõõmu pakkusid lõbusad klounid koos laste etteastetega, mis olid ravis loovust ja lusti. Lasteaia sünnipäevaks

kaunistati rühmaruumid ja kaeti pidulik sünnipäevalaud koos laste poolt kaunistatud maitsevate tortidega. Uulu Põhikooli kohvikus toimus pidulik koosviibimine külalistega.

Koduloomade nädalal külastasid Jaanimardikate rühma kass, kaks küülikut ja kana. Täname Beriti ja Kennerti emasid, kes sellise tore koostöö loomadega organiseerisid.

Lepatriinud tutvusid erinevate ametitega Uulu lasteais. Mesimummid käisid õppekäigul köögis ja apteegis. Leivapäädalal toimus rühmas näitus „Minu pere lemmik leib.” Lapsed said maitsta erinevaid leivasorte ja valmistada ka ise tervislikku võileiba.

Liblikad alustasid töist tööd uue tööraamatuga „Liisu lasteaia” ja toimus ka jäätmealane õppepäev: „Mida Juku

jäätmetest ei õpi, seda Juhan ei tea”. Õppepäeva käigus esitati lõbus ja kaasahaarav näitemäng koos praktilise õppetegevusega, millesse olid kaasatud ka lapsed.

Köögi- ja aedviljade nädalal tehti köögikombainiga maitsvat porgandi-kapsa-õunasalatit. Orienteerumismängus õppisid lapsed vikerkaarevärve. Nii sai sügis- ja talvise värvi taevasse ka vikerkaare värvida.

Ilusat värviderohket sügist kõigile!

Uulu lasteaia pere

Tahkuranna lasteaed

Porikuu uudised Tahkuranna lasteaiast

*Kuldseid lehti toob oktoober...
Maa on nagu kullatoober!
/L. Tungal/*

Oktoober algas meie lasteaias Onu Ervini Lasteteatri vahva etendusega "Olafi suur seiklus", kus paljudele lastele juba tuttavad Anna ja lumemees Olaf võtsid ette reisi, mis oli õpetlik, täis põnevust, nalja ja muusikat.

Kuu esimesel reedel tähistasime õpetajatepäeva. Nagu juba traditsiooniks saanud, olid õpetajatööd proovimas 5.- 6.klassi õpilased.

Rannakarbid koos vanematega käisid matkal sügisvärvides Tol-kuse rabas.

Vanemad lapsed läbisid tuleohustuslase koolitusprogrammi „TULEST TARGEM“. Tulega seotud ohtusid ja tarka käitumist õpetasid lastele Häädemeeste Päästekomando päästjad. Peale loengut lasteaias saalis mindi õue, kus Rannakarpidega liitusid ka Päikesekiired, et uudistada päästerautot ja selles peituvaid vahendeid. Päästemasin tekitas lastes uudishimu ja elevust kuni viimaste sireenihelideni.

Rannakarbid koos kooli 1.klassiga osalesid CodeWeek üritusel "Progmine on lahe!". Õpetajate Signe ja Anu juhendamisel lahendati robotitega erinevaid ülesandeid.

Foto: Annelika Pilden

Foto: Signe Ööpik

Foto: Maiko Laine

Foto: Annelika Pilden

Oktoobrikuu kolmas nädal viis suured ja väikesed lugemishuvilised Võiste raamatukokku ettelugemispäevale. Tädi Ülle juhendamisel sai uurida raamatuid ja kuulata lugusid.

Rannakarbid osalevad Pärnu Postimehe korraldatud laste joonistusvõistlusel "Mina märkan!", kus selguvad need 14 tööd, mis hakkavad kaunistama Pärnu Postimehe vahel aasta lõpus ilmuvat 2020. aasta seinakalendrit.

Leivanädalal valmistasid Rannakarbid tikuvõileibu ajateenija "konservleivast" ja lasid hea maitsta.

Päikesekiired ja Rannakarbid liitusid Kompostiljoni väljakutsega. Töökaid käsi võis näha sügisvärvides lehti riisumas, kottidesse toppimas ja kärule laadimas, et need siis edasi kompostihunnikusse ladustada. Tekkis tore võistlusmoment, et kes ikka rohkem "kuldrahasid" kotti ja kärule sai. Eks me kevadel näe, kuidas "kuldrahadest" on tekkinud "kuldmuld", milles taimedel tore kasvada.

Rõõmsat sügise jätku!

**Tahkuranna lasteaias
väikesed ja suured**

Püha Miikaeli kiriku 145 aastat

Alustuseks pisut ajalooalast mäluvärskendust. Nimelt tõuseb Häädemeestele uue luterliku kiriku ehitamine päevakorda 1860. aastatel, pärast kihelkonnakoguduse staatuse andmist Liivimaa konsistoriumi poolt 1862. aastal. Varem on Häädemeeste ainsaks pühakojaks 1680. aastal esmakordselt mainitud Püha Margareeta (Margarita) puukabel, mille asukohta Suurkülas märgib 1939. aastal paigaldatud mälestuskivi. See ei jää ainsaks. 1872. aastal valmib ja pühitsetakse (tänavu 170. aastapäeva tähistanud) Issandamuutmise õigeusu koguduse kirkikirik.

Selleks ajaks on juba paberil Miikaeli kiriku projekt, mis valmis arhitekt Matthias von Holsti tööna 1869. aastal. 22. mail 1873 pannakse nurgakivi ning püha peaingel Miikaeli pühal (ehk mihklipäeval), 29. septembril 1874 pühitsetakse valminud kirik Pärnu praosti Ernst Schneideri ja tema ametikaaslaste poolt. Pühitsemispäeva järgi saab uus kirik ja senine kogudus peaingel Miikaeli näol uue pühakunime püha Margarita asemele ja kõrvale.

Häädemeeste luterlik, püha Miikaeli kogudus on kiriku nime- ja aastapäeva ikka oluliselt pidanud. Näeme seda koguduse aruandeid ja kroonikaid lugedes ka rasketel (nt

Jutlustab peapiiskop emeeritus Andres Pöder. Foto: Toomas Abel

okupatsioonide) aegadel järjepidevalt tähistatavat. Kuna elame praegu heaoluühiskonna ja usuvabaduse ajastus, pole mingit põhjust tänagi meie pärandit ja selle sisu häbeneda. Ütleb Jeesus ju Matteuse evangeliumi teatel: „Igaüht nüüd, kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistan ka mina oma Isa ees, kes on taevast.“ Nõnda ka tänavu, mil kiriku 145. aastapäeva pühitseti mihklipäeval, 29. septembril.

Pidulikku missat ehk armulaauajumalateenistust juhatas ja sel jutlustas sedapuhku peapiiskop emeeritus Andres Pöder, kes Pärnu praostina olnud Häädemeeste koguduse hooldajaks aastatel 1990-1998. Kaasa teenisid praegune Pärnu praost Tõnu Taremaa ja pastor loci Tauno Teder, kantorina

ehk eestlauljana muusikateadlane Eerik Jõks.

Külastajate osalesid koguduse pidupäeval teistele kirikulistele lisaks head sõbrad ja koostööpartnerid, keda oli tulnud Häädemeeste Vallavalitsusest, Muinsuskaitseametist Pärnu esindusest, sõpruskogudusest Hankasalmis (Soomes) kui ka õigeusu ja luterlikest naaberkogudustest. Jumalateenistuse järel veedeti ühist lauasaadust koos sõnavõtude ja kogemuste vahetamisega kogudusemajas.

Mihklipäev on traditsioonilises ühiskonnas kokkuvõtete tegemise ja võlgade klaarimise ning palkade maksmise päev. Sedalaadi kokkuvõtet viimasel pooleteisel aastal kiriku juures tehtud töödest võis teha ka kohalik kogudus. Nime-

tatud renoveerimise etappide võimalikkuse eest tuleb ajast igavikku tänu avaldada Erast Endriksonile, kelle pärandi osak aitas koguduse omavahendeid võimestada.

Mida siis kiriku juures tehti? Mullu suvel Hardo Kriisa häälestas ja teostas väiksemat hooldusremonti oreilile. Juhan Kilumets oli ja on ideoloogiks ning Svea Volmer projekteerijaks muude tööde osas. Nimetada tasub altari- piirde ümberpaigutamist ja altariruumi uut põrandaosa (OÜ Rändmeister puusepad)

ning altaripiirde puhastamist ja uut polsterdamist (Mirjam Averin ehk OÜ Värkskoda). Kirikuaia uued väravad valmistasid-paigaldasid ja sissekäigutee rekonstrueerisid OÜ Baum mehed Viktor Laarentsi eestvedamisel. Kiriku peaukse ajalooline lukk on vahetatud, aga uks ise nõuab veel restaureerimist, mis seisab uue aasta töökavades.

1874. aastal pandud nime järgi on peaingel Miikaeli kui Piiblis mainitud Jumala taevase väehulga juhi meelepidamine koguduse patroonina

ikka aktuaalne. Koguduse peamiseks ülesandeks selle patronaazi all on hea sõnumi, evangeliumi kuulutamine Jeesusest Kristusest ühiskonnas, mis on kaotanud oma juured, kuid igatseb siiski ajaliku hüve ja õndsas igaviku järele. Seega on see evangelium sama aktuaalne (kui mitte veelgi aktuaalsem) kui 145 aastat tagasi.

**Tauno Teder
Häädemeeste Miikaeli
koguduse õpetaja**

Ühispiilt sündmuses osalejatega. Foto: Toomas Abel.

SPORT

Tublid poisid

Damir Sobolev ja Aleks Janson on tublid spordipoisid, kes on meie lehe lugejatele tuttavad juba varasematest võistlustest (vt Liiviranna 2019 aprill lugu Damirist (lk 5) ja märtsikuu lugu Aleksist (lk 5)).

Taekwondo klubi uudised

12. oktoobril toimusid Kohtla-Järvel Eesti arikavõistlused taekwondos, millest võttis osa rohkem kui 140 sportlast. Pärnu Taekwondo klubi oli esindatud 18 sportlastega ja 4 kohtunikuga. Saime 11 kuld-, 5 hõbe- ja 4 pronksmedalit. Kaks meie sportlast valiti turniiri parimateks. 10–11-aastaste kategoorias oli üheks paremaks Damir Sobolev.

Damir Sobolev oli parim: pattern: 1. koht (4), sparring:

Damir Sobolev. Foto: erakogu

Aleks Janson. Foto: erakogu

1. koht (2). Sulgudes on näidatud võidetud matšide arv.

Aleksi tegemised karatee klubis

28.09.19 toimus Pärnus Karate liiga I etapp Corpore Cup. Aleks võitis MU12 vanuseklassis katas (võitlus kujuteldava vastasega) I koha, kumites (vabavõitluses) saavutas 4. koha.

05.10.19 toimus Tallinn Open Cup (korraldab Taifu). Seal tuli katas MU12 III koht, kumites Aleks saavutas 5. koha.

16.10.19 toimus Uulu kooli õpilaste näidistreening Corpore klubi poolt, kus Aleks osales koos oma treenerite Heino Nõela ja Margit Kauriga.

02.11.19 toimusid Tartu linna meistrivõistlused Falco Cup, kus Aleks sai katas 2. koha ja kumites 4. koha.

Sõprusturniir Salacgrīvas

Korvpallurite sügisene sõprusturniir toimus 05. oktoobril Salacgrīva Keskkooli spordisaalis. Osalesid Saarde, Häädemeeste ja Salacgrīva vald kahe võistkonnaga.

Avamängus võitis BK Salacgrīva I Saarde valda 76-71. Teises kohtumises võitis Häädemeeste meeskond lätlaste II võistkonda 73-52. Kolmanda koha kohtumises võitis Saarde vald Salacgrīva II võistkonda 87-43 ja esikohakohtumises pidi Häädemeeste meeskond tunnistama BK Salacgrīva I võistkonna paremust 92-61.

Häädemeeste meeskond mängis koosseisus Janar Aniste, Janter Aniste, Kardo Sarapuu, Hardi Paluots, Max Pärna ja Neeme Nurm. Treeneripingil istus Jüri Aniste. Meie meeskonna parimaks mängijaks tunnistati Janar Aniste.

Kevadel 2020 kohtutakse taas Häädemeeste Spordihoones.

Aleksander-Tõnis Joarand

Korvpalli sõprusturniiri esikolmik. Foto: Indrek Attim

Marek Künnapas Eesti meister kestvuskrossis

Häädemeeste Keskkooli abiturient Marek Künnapas (Pärnu Moto-klubi) tuli Eesti meistriks kestvuskrossis. Marek võistles masinaklassis E-1. Kokku toimus neli etappi, neist viimane Paikusel.

Marek tänab oma toetajaid: MrA Laudoitus, Keps, Helgi ja Pojad, VMK Suspension, Pakenditööstus, Freetime Motokeskus, CBS Project, Pärnu Motoklubi, Karli Köögid, Häädemeeste vald, Velo ja Moto, Eero Pass OY, Kännu Äri, Argo Pöder, Janek Männik, Risanti Motopood ja oma vanemad.

Aleksander-Tõnis Joarand

Marek Künnapas krossirajal. Foto: Kadri Press

Sangpommisport

Häädemeeste valla kaks sangpommitõstjat osalesid 28. septembril Palamusel Jõgeva valla lahtistel sangpommi võistlustel „Tootsi Kivi“.

Noormeeste 2001 ja vanemad võistlusel pika tsükli tõukamises 16 kg pommidega saavutas esikoha Märt Veelaid 84 korraga. Järgnesid Jesper Mänilaan Järva-Jaanist 65 korra ja Raido Selge Viljandist 60 korraga.

Siim Marjamägi võistles kehakaalus -85 kg ja saavutas veenva esikoha 70 korraga. Olev Vendelin Audrust oli teine 30 korraga.

19. oktoobril XXV Indrek Liiva mälestusvõistlustel Albu Rahvamajas saavutas sangpommi kahevõitluses veenva võidu 13.-15. a noormeestele Märt Veelaid 762 (108/432+165/330). Teine-kolmas Mehis Rannaveer (Järva-Jaani) ja Reio Vendelin (Audru) kogusid vastavalt 392 ja 226 punkti.

Märt Veelaid Albu võistlustel. Foto erakogust

Siim Marjamägi -78 kg võitis 352 p (116/232+120).

Siim Marjamägi osales 6.-10. novembrini Serbias sangpommi maailmameistrivõistlustel. 30. novembril toimuvad Järva-Jaanis Eesti MV sangpommi kahevõistlused.

Aleksander-Tõnis Joarand

NOVEMBRI ja DETSEMBRI sündmused

- 11.-17.11 Põhjamaade kirjanduse nädal Uulu Raamatukogus
- 17.11 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 18.11 Kinoõhtu Eesti esimene õudusfilm „Kiirtee põrgusse“ kell 19.00
- 20.11 Häädemeeste valla haridustöötajate õppepäev
- 21.11 Koduloolaste klubiõhtu „Ajaradadel“ Uulu Raamatukogus kell 20.00
- 22.11 Häädemeeste Seltsimajas etendus „Muistne Eesti jõululugu“, peale seda kadripäeva õpitoad, algusega kell 12.00
- 24.11 Disc golf'i talvesari Jõulumäel, kell 11.00
- 29.11 Valla aastapäeva tähistamine Häädemeeste Keskkooli spordisaalis kell 19.00
- 01.12 Advendikontsert Häädemeeste apostliku-õigeusu kirikus kell 15.00, esinevad Uulu Segakoor ja Treimani laulukoor
- 01.12 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 04.12 Jõuluvana postkasti avamine kell 9.00 Uulus, kell 10.00 Võistes, kell 11.00 Häädemeestel ja kell 12.00 Kablis
- 04.12 Kurgifestivali koosolek Tahku Tares kell 18.00
- 07.12 Jõululaat Häädemeeste Seltsimajas kell 12.00
- 07.12 Salongiõhtu Tahku Tares kell 19.00, vestlusringis Sergei Mazin, tantsuks mängib Andres Hirvela
- 08.12 Jõululaat Tahku Tares kell 10.00
- 08.12 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 13.12 Treimani jõulupidu Treimani Rahvamajas kell 20.00
- 13.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 14.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 15.12 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 15.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 16.12 Koduste laste jõulupidu Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses kell 17.00
- 17.12 Jõuluvana postkasti sulgemine kell 9.00 Uulus, kell 10.00 Võistes, kell 11.00 Häädemeestel ja kell 12.00 Kablis
- 17.12 Muusikakooli jõulukontsert Häädemeeste seltsimajas kell 16.00
- 18.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 19.12 Koduloolaste klubiõhtu „Ajaradadel“ Uulu Raamatukogus kell 18.00
- 20.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 21.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 22.12 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 22.12 Jõulude ootusaja laternamatkad Jõulumäe päkapikurajal, kell 16.30 ja kell 18.00
- 29.12 Disc golf'i talvesari Jõulumäel kell 11.00
- 31.12 Aastavahetuse pidu Treimani Rahvamajas

❖ Jõulumäe päkapikurajale laternamatkale AINULT ETTEREGISTREERIMISEGA.

LISAINFORMATSIOON valla kodulehel kalendris või küsige kultuurinõunik Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406 või aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

TREIMANI RAHVAMAJAS

18.11 kell 19.00 kinoõhtu
KIIRTEE PÕRGUSSE
Pääse 5.- sooduspilet 4.-

Tänu!

Eriline tänu Häädemeeste Lions Club'ile, kes kinkis Hooldekodu hoolealustele nägemiskontrolli.

Hooldekodu pere

TEADE

**HÄÄDEMEESTE VALLA
TÄNAVALGUSTUSE RIKETE KONTAKTID**
Rikete edastamisel palun kasutage neid kontakte.
5557 8664 (SMS ei toimi)
haademeesterikked@prosystem.ee

**PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE
PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.**

**VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE,
REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHASTITE,
SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE
PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.**

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

**ÄRA ANDA KORRALIK VÖRU
SEKTSIOONMÖÖBEL.** Sirje Orav, 514 2811

JOOGAÕPETAJA KAI SIIDIRÄTSEP annab teada:

**Uulu Kultuuri- ja
Spordikeskuse
peeglisaalis**

TEISIPÄEVITI
18.00-19.15
klassikaline jooga

NELJAPÄEVITI
11.00-12.00
jooga 50+

**Pakume küttepuid saagimise
ja lõhkumise teenust mobiilse
halumasina**
Pilkemaster EVO36
tellija poolt soovitud asukohas.

Masin võimaldab lõhkuda 25-60 cm
pikkuseid halge.

Puidu suurim läbimõõt 36 cm.

Käivitatav elektrimootorilt, vajalik
minimaalselt 3x16 amprit.

Hind: Ahjupuu 11 eurot/tihumeeter
Pliidipuu 15 eurot/tihumeeter

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

PUURKAEVUMEISTRID
Puurkaevude ja maaküttesüsteemide
rajamine. Vee- ja kanalisatsioon-
torustike, septikute, veesüsteemide
müük ja paigaldus.
Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

E. E. FOREST
pakub võsa lõikust
giljotiiniga ja teostab
raietöid.

Lisaks ka kaeve- ja
planeerimistöid
roomikekskavaatoriga.

Lisainfo
tel. 5850 4050, 523 1051.

KOERTEKOOL PÄRNUS JA VÕISTES

**TÄISKASVANUD KOERTE KOOLITUS
KUTSIKATE KOOLITUS
INDIVIDUAALTRENNID
NÄITUSETRENNID
HOBIGRUPP
AGILITY**

www.treenikoera.ee treenikoera@gmail.com
 tel 5194 9085, Sandra Vauh - treeningud koertele

**Palkide saagimine lintsaega,
tulla võib ka ühe palgiga.**
501 3429

Head väikesed ja suured sõbrad!

Jõuluvana liikuv postkontor

**Jõuluvana postkasti
AVAMINE**
04. detsember 2019.a.

9.00 Uulu lasteaia fuajees või õues.
10.00 Võiste Tahkutare ees.
11.00 Häädemeeste Liilepoe ees
12.00 Kabli. Kablipagari ees

**Jõuluvana postkasti
SULGEMINE**
17. detsember 2019.a.

9.00 Uulu lasteaia fuajees või õues.
10.00 Võiste Tahkutare ees.
11.00 Häädemeeste Liilepoe ees
12.00 Kabli. Kablipagari ees

Ole kindlasti õigel ajal kohal, sest Jõuluvanal on sulle üllatus!
Kohtumiseni, kohtumiseni
Jõuluvana

HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJA
JÕULULAAT
Käsitöö / Kingitused / Kohalik toit / Kohvik
Töötoad / Meelelahutusprogramm / Postkast
7. DETSEMBRIL
Algusega kell 12:00
**LISAINFO JA MÜÜGIKOHA
REGISTREERIMINE TELEFONIL
55593118**

**EESTLASTE MUISTNE
JÕULULUGU**
Häädemeeste Seltsimajas
22. Novemberil
Algusega kell 12:00
Sissepääs prii!
Peale etendust
meisterdame maske ja
kostüüme, valmistudes
kadripäevaks

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi!

Kõike kaunist, mis armsaks teeb elu, kurve ja sirgeid teid – neis peitubki võlu.

4.11	HELMA SIPELGAS	96	Uulu küla
7.11	ARKADI KALLASTE	96	Uulu küla
14.11	ELLI TALTS	89	
10.11	MART KENK	88	Reiu küla
30.11	HILJA ORASTE	88	Majaka küla
6.11	SALME LEHISTE	87	Laadi küla
18.11	HARALD KUMM	87	Lepaküla
22.11	JUTA JÄRV	87	Treimani küla
23.11	AMILDA-VILLENLINE GROSSMIDT	87	Võiste alevik
5.11	MART LYRA	86	Tahkuranna küla
6.11	AIME SILLUSTE	85	Metsapoole küla
11.11	JEKATERINA KASKLA	85	Krundiküla
21.11	LIIA KOPPEL	85	Laadi küla
9.11	HEINO ANISTE	84	Penu küla
27.11	ANATOLY STEPANOV	84	Reiu küla
12.11	VEERA KOTŠEGINA	83	Reiu küla
5.11	VALENTINA SAMUSEVICH	82	Reiu küla
23.11	HILJA EELTAMM	82	Treimani küla
20.11	HEINAR LÖHMUS	81	Häädemeeste alevik
11.11	MARIE IIR	80	Urissaare küla
18.11	MAIRE PÄRNA	80	Rannametsa küla
21.11	ARVI LAAN	80	Häädemeeste alevik
11.11	KALJU ROSIN	75	Reiu küla
22.11	AGAFIA TIMOŠENKO	75	Reiu küla
23.11	HELLE OJASTE	75	Pulgoja küla
25.11	SILVIA KALA	75	Soometsa küla
7.11	VIRVE TALI	70	Treimani küla
9.11	VALENTINA SUVISTE	70	Võiste alevik
14.11	VALENTINA LAAN	70	Häädemeeste alevik
21.11	KALEV LUIK	70	Reiu küla
22.11	REIN VÄÄR	70	Võidu küla
23.11	TOOMAS KERSALU	70	Reiu küla
2.11	ARVIN PIIRMETS	65	Uulu küla
5.11	OLEG KERNER	65	Mereküla
8.11	LIILIA LINNASTE	65	Lepaküla
10.11	LUULE KANNUS	65	Häädemeeste alevik
10.11	ANTS JOHANSON	65	Häädemeeste alevik
11.11	ALDIS MENDZINŠ	65	Häädemeeste alevik
12.11	JÜRI MERIVÄLJA	65	Uulu küla
17.11	LINDA KIILAS	65	Võidu küla
6.11	VIKTOR VERISMAA	60	Metsapoole küla
23.11	HELI TALLERMO	60	Reiu küla
29.11	HELMUT ADAMSON	60	Laadi küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil tiiu.sommer@haademeeste.ee ja toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 444 8897 ja 446 4175 või 508 9266 ja 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Õnnitleme noori peresid

MERIBETH KEPLER 17.09.2019
ema Helen Kepler, isa Joosep Kepler

ROSANNA MÄE 06.10.2019
Ema Liina Laumets-Mäe, isa Raigo Mäe

LUUNALI-LUMIINA NÕMM 11.10.2019
Ema Birgit Nõmm, isa Kuldar Nõmm

SANDER VAIK 16.10.2019
Ema Kaia Hansschmidt, isa Martti Vaik

LUCAS AVAMERE 24.10.2019
Ema Liis Marleen Metsalu, isa Tõnis Avamere

OÜ KÄNNU ÄRI KABLIS

- » Sõidu- ja pakiautode hooldus ning remonditööd
- » Sõidukite kere- ja värvitööd
- » Sillastend
- » Kliimaseadmete, konditsioneeride täitmine ja remont
- » Rehvide vahetus ja remont

Kohapeal lai valik uusi ja kasutatud rehve.

- » Mootoriõli vahetus, meie õliga tasuta!
- » Ülevaatuse eelne kontroll tasuta!
- » Puksiirteenus autotreileriga
- » Kohapeal saadaval: pirnid sõidukitele, akud, kojamehed, erinevad õlid
- » Kodugaasi müük

Oleme avatud E-R 9.00 – 17.00
Tel 5648 1795
e-post: kannu.ari@gmail.com

PÄRNU MATUSEMAJA – KREMATORIUM

Hoolime, toetame, austame

Nüüd avatud peiemaja, telli peielaud meilt.

Paide mnt 2a • Pärnu • Tel 442 2200
www.parnukrematoorium.ee

MÄLESTAME LAHKUNUID

ANTS KIRIMÄGI
21.03.1937 – 05.10.2019 Kabli küla

MARIA LUIK
28.12.1932 – 05.10.2019 Rannametsa küla

ANNE KALLIT
25.03.1944 – 05.10.2019 Reiu küla

THOMAS KIIN
29.03.1951 – 11.10.2019 Võiste alevik

HELJO RESSAR
19.06.1932 – 19.10.2019 Häädemeeste alevik

MART TAMM
02.12.1952 – 30.10.2019 Reiu küla

EHA JOONSAAR
12.03.1936 – 04.11.2019 Häädemeeste alevik

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus
17. novembril kell 12.00 XXIII pühapäev pärast nelipüha
24. novembril kell 12.00 Kirikuaasta viimane ehk igavikupühapäev
24. novembril kell 13.15 Piiblitund
30. novembril kell 12.00 Apostel Andrease püha ehk andresepäev
1. detsembril kell 12.00 Advendiaja I pühapäev, advendiküünla ja -tule õnnistamine
8. detsembril kell 12.00 Advendiaja II pühapäev
15. detsembril kell 12.00 Advendiaja III pühapäev
Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes)
1. detsembril kell 9.30 Advendiaja I pühapäev

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus
17. novembril kell 14.00 XXIII pühapäev pärast nelipüha

Jumalateenistused õigeusu kirikutes Häädemeestel
1. detsembril kell 15.00 Treimani laulukoori ja Uulu segakoori 1. advendi ühiskontsert
14. detsembril kell 10.00 Liturgia
24. detsembril kell 14.30 Kristuse sündimise eelpäev (Jõululaupäev)
25. detsembril kell 15.00 Kristuse sündimise püha
31. detsembril kell 15.00 Vana-aastaõhtu jumalateenistus

Võimalus tasuta 2019. aasta liikmemaksu panga kaudu: Swedbank: EE592200001120263771, EA-õigeusu kiriku Häädemeeste Issandamuutmise kogudus. SEB: EE951010902015651008, EAÕK Häädemeeste kogudus.

Urissaares
22. detsembril kell 15.00 Kristuse sündimise eelpäev.

Treimanis
24. novembril kell 15.00 Surnute mälestamise püha
24. detsembril kell 13.00 Kristuse sündimise eelpäev (Jõululaupäev)

Tahkurannas
16. novembril kell 11.00 Liturgia. Surnute mälestamise püha
24. detsembril kell 20.00 Kristuse sündimise eelpäev (Jõululaupäev)

HÄÄDEMEESTE HUVIKESKUSE MÄLUMÄNG

18. NOVEMBRIL ALGUSEGA KELL 18:00

- TRADITSIOONILISELE MÄLUMÄNGULE ON OODATUD KUNI 4 LIHKMELISED VÕISTKONNAD
- KÜSIMUSTE VALDKONDADEKS: EESTI, AJALUGU, KULTUUR, LOODUS, SPORT JA MAAILM

Info ja võistkondade registreerimine telefonil 555 93 118

Mälumängu toetab:

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetus: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetajad: Tiit Sommer ja Toomas Abel
Telefon 444 8897 või 446 4175
e-kiri: tiit.sommer@haademeeste.ee või toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Ajaleht "Liiviranna"
Pargi tee 1 Uulu, Häädemeeste vald 86502, Pärnumaa
Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2120 eksemplari

VALLAMAJA: 444 8890 ja 5335 8992, haademeeste@haademeeste.ee
Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.